

**Nem csak
a törvény!**

5. oldal

**Válogatás
az év legjobb
trófeáiból**

7. oldal

**Az igazvadász
lelkisége**

9. oldal

**Irodalmi
pályázat '96**

15. oldal

magyar

VADÁSZLAP

4. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

60 Ft

1995. NOVEMBER 7.

LENNI VAGY NEM LENNI?

(EZ EGY MEGLEHETŐSEN HOSSZÚ ÍRÁS, KÉREM, NE MÉRGELODJENEK – A TERJEDELME MIATT –,
AHOGY A VADÁSZATOT, EZT IS BÁRHOL ÉS BÁRMIKOR ABBA LEHET HAGYNI...)

Egyre inkább azok közé kezdek tartozni, akik a vadászat befejezése mellett döntenek. Minden bizonnyal ennek a feleségem örülne a legjobban, bár nincs kizárva, hogy az elmúlt húsz évben „frontharcosként” szerzett ellenségeim, ellenfeleim is tapsikolnának örömkömben. Azért hajlanék a lemondás felé, mert mind több dolog kezd számomra elviselhetetlenné válni. Bizonyára szerepet játszanak ebben az

anyagiak és azok a kötelmek, amelyek behatárolják a vadászat gyakorlását, amelyek mindennek nevezhetők, csak nem szórakoztatóknak. Ha Széchenyi Zsigmond ma élne, vajon ma is fontosabbnak tartaná az „erdőzúgást” a vadúzsánál? Nem tudom, de azt halványan érzékelem, hogy elüzletesező világunkban milyen nehézkessé vált az erdőzúgásra figyelni. „Kiváltságos” lévén, hozzájuthattam az éppen aktuá-

lis rendelet- és törvénytervezetek szövegéhez, olvashattam a legkülönfélébb variációkat... és háboroghattam. Ami azt illeti, be kell látnom: az eddigi tervezetek közül a kormány által októberben elfogadott és az Országgyűlés elé beterjeszhetőnek ítélt „a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról” szóló, 100 paragrafusból álló törvényjavaslat – minden hibája, hiányossága, túlszabályozottsága

ellenére – talán a legjobb verzió, amit napjaink átmeneti korszakában a vadászathoz értő és a vadról-vadgazdálkodásról-vadászatról lila gőzzel sem rendelkező honatyák és hononyák asztalára lehet tenni. Nagyon remélem, hogy a parlamenti vita során még tisztulhatnak, netán egyszerűsödhetnek, ésszerűsödhetnek a dolgok, és örök opti-

(Folytatás a 3. oldalon)

NAGYGYÖRGY SANDOR FELVÉTELE

**Ön már
döntött?**

Ahogy közeledünk az év végéhez, egyre fogynak a kedvezményeink, amelyeket a VADÁSZLAP jövő évi előfizetéséhez nyújtunk. Szeptemberi számunkban – amelyik az Országos Vadásznapi alkalmából augusztus 29-én jelent meg –, közöltük azokat a kedvezményeket, amelyeket egyéni előfizetőinknek kínáltunk. Ebben a lapban találhattak egy új „Belföldi postautalványt” – kezdetben néhány postahivatalban még nem is ismerték –, amelyen két hónapos kedvezményrel lehetett lapunkra előfizetni. Mire Önök ezeket a sorokat olvassák, november lévén, már a szeptemberi csekkek nem érvényesek! (A csekk hátoldalán jeleztük, hogy a befizetés csak szeptember-október hónapban érvényes.) Érvényesek viszont azok a csekkek, amelyet e lapszámunkban találnak, és amelyek egy hónapos kedvezményt nyújtanak Tisztelt Előfizetőinknek. Figyelem! A mostani csekken szintén csak két hónapig, az év végéig lehet befizetni a Magyar VADÁSZLAP jövő évi, csak nálunk kedvezményes előfizetési díját.

Az egyéni előfizetések kedvezményein kívül – mint azt előző lapszámunkban is megírtuk – a vadásztársaságoknak, amennyiben kollektíven fizetnek elő, további takarékoskodási lehetőséget ajánlottunk. Ha a kollektív előfizetés mellett döntöttek, először a címlistát küldjék el szerkesztőségünknek, amelynek alapján számlát állítunk ki, és ezt a számlát kell majd kiegyenlíteni. Amennyiben az esztendő végéig az előfizetési díj megérkezik a számlánkra, a vadásztársaság tagjai az egyéni előfizetési díj kedvezményén túlmenően további 10 százalék pluszkedvezményt kaphatnak. Éljenek vele!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kovács Péter, Budapest: „...Ahogy a vezetőség bekonferálta, magas rangú vendég tisztelte meg társaságunk második vadásztalát az elmúlt hét végén. Mindenki szinte »odáig volt« a nagy megtiszteltetéstől. A »fővendég« hivatali kocsi (autócsodán) érkezett, sofőröstől, aki aztán végig benn is maradt, nehogy ellopják az autót a gyülekezőhelyről. A vadászmeister háromszor zavarodott bele az eligazításba, mert úgy kellett megoldani, hogy a vendég jobbján az elnök, balján a titkár kapjon helyet, sőt vadcipelőket is juttattak, egyedül csak neki. Erre ugyan a későbbiekben nemigen volt szükség, mert csak nem akart felforrósodni a puskacső. Meleg volt, nem kelt a vad. A második hajtásban a vezetőség oda-rendelte a vadőrt kutyásként azzal, hogy a vizsla majd megállja a kakast, így a vendég talán el is tudja sütni a gyári zsírszerű automatáját. A nagy ember azonban pökhendi módon elküldte a kutyás vadőrt, mert a kutyát elzavarja előle a vadat. Nem is lőtt semmit, pedig már a száz méterről kelő nyulakra is rálövöldözött. Az utolsó hajtásban a második szomszédja szépen karikára buk-fenceztetett egy nyulat, amelybe aztán – már fekvé – beleduplázott. Sokan látták az egészet, mert egy kukoricatarlón történt. A legtöbben a döbbenettől szólni sem tudtak, szomszédai, a vezetőség oszlopos tagjai sem csináltak mást, mint kínosan mosolyogtak. Végül azonban azt a vadászt tolták le, aki szabályosan, annak rendje, módje szerint lőtte meg a nyulat. Mivel igen ke-

vés nyúl volt végül a terítéken, annyit sikerült elérni, hogy vadőrünk a terítéknél véletlenül éppen azt a nyulat adta át, amelyiket sörreltel olyan bőkezűen megspékelt. Nem volt annak egy ép porcikája sem, lógott keze, lába. Akivel beszéltem, mindenkit felhíborított az eset, mégis mindenki kussolt, pedig nálunk eddig az volt a szokás, hogy mindenkinek megmondták, ha valami nem tetszett. Tudom, most azt mondanák, mért nem tettem én szót. Nos, ott, akkor magam is azt gondoltam, hogy az elnöknek vagy vadászmeisternek kellene szólni ilyen és ehhez hasonló etikátlan viselkedés láttán. Ha ők »lányelők«, miért éppen engem utálnak meg, sőt esetleg jövőre nem kapok trófeás vadat, vagy más efféle a szókimondás jutalma. Egyszóval, csak hátrányok érhetnek. Vitatkoztunk is egymás között a végén, de mindenki azt mondta, hogy ez a vadászvezető dolga. Önöknek mi erről a véleményük?...”

Ténykérdés, hogy a társas vadászon a vadászvezető felelős mindenért. Azonban nem lehet jelen mindenütt, így etikai vétségget joga van észrevételezni bárkinek, aki észleli. A hangsúly azon van, hogy legyen valakinek mersze szólni, függetlenül attól, ki sértette meg a vadászetikát. Egy bizonyos: ilyenek mellett nem lehet szó nélkül elmenni, mert a tapasztalatok szerint a rossz példa ragadósabb, mint a jó. Ezt azért előbb-utóbb a szankciókat hozó vezetőség is belátja.

Néhány Olvasónk elfelejtette nevét és címét feltüntetni a Magyar VADÁSZLAP 1996-os előfizetési belföldi postautalvány szelvényre.

Kérjük, hogy az itt közölt postai azonosító számok tulajdonosai közöljék nevüket és pontos címüket szerkesztőségünkkel, hogy januártól postázhatjuk számukra a Vadászlapot. (Ahol olvasható volt, lejegyeztük a feladási helyet is.) Telefon/fax: 131-4368.

Sorszám:	Feladási hely:	40092876	101 71	Szeged
40104746	101 71	40104557	101 71	Darnószeli
40107471	101 71	40055738	101 71	Szentendre 1
40019358	101 71	40023319	101 71	Érd 1
40072151	101 71	40024804	101 71	Veszprém 1
40005270	101 71	40001366	101 71	Pestszentimre
40020479	101 71	40080488	101 71	
40070982	101 71	40052364	101 71	
40025546	101 71	40109695	101 71	
40055741	101 71	40109392	101 71	
40013884	101 71	40100366	101 71	
40000985	101 71	40008338	101 71	
40001803	101 71	40070865	101 71	
40108575	101 71	40010351	101 71	
40010986	101 71	40099532	101 71	
40072962	101 71	40052292	101 71	1141 Budapest, Zobola u.7
40106683	101 71			
40052234	101 71			
40051273	101 71	40072249	101 71	Baja, Tessedik u. 50.
40019693	101 71	40093101	101 71	

APRÓHIRDETÉS

HIRDETÉSI KEDVEZMÉNYEK:

A Vadászati Kulturális Egyesület tagjai számára és valamennyi állást kereső számára ingyenes az apróhirdetés. A vadásztársaságok által beküldött rövid halálhíresztések ugyancsak díjmentesek.

Minden egyéb hirdetésért fizetni kell. A hirdetéseket levélben vagy személyesen, minden hónapban 22-éig szíveskedjenek leadni.

Eladó egy magyar, mauser rendszerű 7x64-es golyós fegyver, új csővel, 6x42-es német cél-távcsővel, suhli szereléssel és egy 12-es Marocchi (olasz) bock, sorrendváltóval, 76 cm-es csővel, 5 szúktitással. Telefon: 74/484-488.

Igényesnek Merkel 200/E tip. 16/70 ejektoros bock újszerű állapotban eladó, ára: 120 000 Ft. Telefon: 56/428-311.

.30.06-os, balos zárvatató nagygolyós új fegyver eladó. Telefon: 88/457-080.

Vadászó szülőktől kiváló jagdterrier kölykök eladók. Érdeklődni: Horváth István (hivatásos vadász), 8545 Gyarmat, Rákóczi u. 38.

Közhegyi szálkásszűrő tascó kenneiben Németország legfogósabb kanja fedez, német-fran-

cia munkachampion. Munka- és küllemgyöztes vadász szülőktől kölykök előjegyezhetők. Érdeklődni: Mikó Ferenc, 8600 Siófok, Kúszhegyi u. 1/E, telefon: 06-84/312-418.

A Concorde Travel belföldi vendégei részére keres vadászházakat karácsonyi-szilveszteri időszakra. Kérjük a felajánlásokat a Concorde Travel címére küldjék: 1062 Budapest, Andrássy út 56., fax: 153-0417.

A Diana Vadász-Horgász Antikvárium akciója tovább tart: Thum-Rumbach István: A véreb 1929 (hasonmás kiadás), Diesel-Mika: Vadászok és Koncz István: Képek egy alföldi vadász naplójából; a három könyv összesen: 1000 forint + postadíj. Régi vadászkönyvekkel továbbra is állunk minden vadász rendelkezésére. 6900 Makó, Zrínyi u. 34., telefon: 62/411-561 és 413-680.

Eladó Land-Rover 109 terepjáró, 21 éves, kifogástalan állapotú, 2625 kcm, benzines, alumínium karosszériás. Érdeklődni: 30/461-841.

NATO-ban rendszeresített, használt, de kiváló állapotú Land Roverek eladók. A 06-27/358-465 és 06-27/358-499-es telefonon történő előzetes egyeztetés és bejelentkezés után megtekinthetők a főt telepon. Ugyanitt kettő darab Mercedes Unimog gépkocsi is kapható.

Mire szabad vadászni a környező országokban és itthon?

Ausztria:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – zerge – muflon – őzsuta, gida – szikaszarvas, döm, vaddisznó (kan és koca) – mezei nyúl – farkas – hiúz – bors – pézsmapocok – nyest – nyuszt – menyétek – osázmadar (15-éig) – fécánkakas – borz – nyest – nyuszt – vadkacsák – vadlibák – hófajd – erdei szalonka – őrvös galamb és balkáni gerle.

Szlovákia:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dámbika, tehén, borjú – muflon – őzsuta, gida – vaddisznó – üregi nyúl – mezei nyúl – farkas – hiúz – bors – pézsmapocok – nyest – nyuszt – menyétek – osázmadar (15-éig) – fécánkakas – vetési lúd – heja – balkáni gerle – szárcsa, tőkés és bőjtői réce.

Egész évben lehető: nyestkutya – róka – görény – ürge – hörcsög – szarka – szajkó, vetési és dolmányos varjú.

Ukrajna:

Novemberben: csülkös vad – szárnyas vad – őzbak – mezei nyúl – fécán.

Románia:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dámbika, tehén, borjú – őzsuta, gida – vaddisznó – mezei nyúl – üregi nyúl – mormota – hiúz – sakál – borz – zerge – muflon – nyírfajd – fécán – fogoly – fűz – vadgerle – őrvös és odúgalamb – balkáni gerle – fenyőrigó – seregély – vízivad – erdei szalonka – szárcsalonka – bibic.

Egész évben lehető: farkas – róka – vadmacska – nyestkutya – görény – hermelin – menyét – pézsmapocok – ürge – szarka – szajkó – szürke és vetési varjú.

Szlovénia:

Novemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dámbika – dämtehén és borjú – őzsuta, gida – zerge – vaddisznó – császarmadar – farkas – vadmacska – mezei nyúl – borz – muflonkos, jerke, bárány – kőszáli kecske – fécán – fogoly – tőkés réce.

Magyarország:

Novemberben: (selejt) szarvasbika, tehén, üdő, borjú – szikaszarvas – dybowski szarvas – muflonkos, jerke, bárány – dámbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – fécán – házi görény és nyest – vetési lúd – tőkés, bőjtői, csörgő-, barátréce – szárcsa – balkáni gerle – seregély – fogoly (csak a kibocsátóhelyeken).

Egész évben vadászható: vaddisznó – róka – üregi nyúl – nyestkutya – pézsmapocok – mosómédve – dolmányos és vetési varjú – szarka – szajkó – kormorán – ezüstsrály.

1995 NOVEMBER 30 nap

Közép-európai zónaidőben Budapesten

A hó napja	A hét napja	Ünnepnap Névnap	A Nap kelte h m	A Nap nyugta h m	A Hold kelte h m	A Hold nyugta h m	Fázisa h m	Száz év átlagos hőm. °C
7	Kedd	Rezső	6 36	16 19	16 36	6 31	○ 8 20	10,9
8	Szerda	Zsombor	6 38	16 18	17 14	7 31		10,5
9	Csütörtök	Tivadar	6 39	16 16	17 56	8 27		10,4
10	Péntek	Réka	6 41	16 15	18 42	9 18		10,5
11	Szombat	Márton	6 42	16 14	19 33	10 04		9,6
12	Vasárnap	Jónás, Renátó	6 44	16 12	20 28	10 45		9,5
13	Hétfő	Szilvia	6 45	16 11	21 25	11 21		9,3
14	Kedd	Aliz	6 47	16 10	22 25	11 53		9,0
15	Szerda	Albert, Lipót	6 48	16 09	23 27	12 23	☾ 12 40	8,1
16	Csütörtök	Ódón	6 50	16 08	-	12 50		7,9
17	Péntek	Hortenzia, Gergő	6 51	16 07	0 30	13 18		7,4
18	Szombat	Jenő	6 52	16 06	1 36	13 45		7,2
19	Vasárnap	Erzsébet, Zsóka	6 54	16 04	2 45	14 15		7,4
20	Hétfő	Jolán	6 55	16 04	3 56	14 48		7,1
21	Kedd	Olivér	6 57	16 03	5 10	15 26		7,0
22	Szerda	Cecília	6 58	16 02	6 24	16 11	● 16 43	6,7
23	Csütörtök	Kelemen, Klementina	7 00	16 01	7 35	17 05		6,2
24	Péntek	Emma	7 01	16 00	8 40	18 07		5,8
25	Szombat	Katalin, Katinka	7 02	15 59	9 37	19 15		5,4
26	Vasárnap	Világ	7 04	15 59	10 25	20 27		5,0
27	Hétfő	Virgil	7 05	15 58	11 06	21 40		5,2
28	Kedd	Stefánia	7 06	15 57	11 41	22 52		4,9
29	Szerda	Taksony	7 06	15 57	12 11	-	☽ 7 28	5,1
30	Csütörtök	András, Andor	7 09	15 56	12 40	0 01		5,3

MEGYEI DISPUTÁK

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI VADÁSSZÖVETSÉG: NOVEMBER 16-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN AZ 1 ÓRAKOR KEZDŐDŐ TITKÁRI MEGBESZÉLÉST KÖVETŐEN, KB. 3 ÓRÁTÓL. SZOLNOK, PETŐFI U. 13.

CSONGRÁD MEGYEI VADÁSSZÖVETSÉG: NOVEMBER 17-ÉN, PÉNTEKEN 2 ÓRÁTÓL. SZEGED, JÓZSEF ATTILA SUGÁRÚT 26. KISS FERENC ERDÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA.

VADÁSZTÁRSASÁGOK ÉS VADGAZDÁLKODÁSI SZERVEZETEK SZÖVETSÉGE: NOVEMBER 29-ÉN, SZERDÁN 9.30-KOR. SZABADSZÁLLÁS, HELYORSÉGI KLUB (A LAKTANYA MELLETT).

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETettel VÁR A VADÁSZATI KULTURÁLIS EGYESÜLET.

A MEGYEI DISPUTÁKKAL KAPCSOLATBAN KÉRJÜK, OLVASSÁK EL A LAP 5. OLDALÁN TALÁLHATÓ „BESZÉLJÜNK EGYMÁSSAL ÖNMAGUNKRÓL” ÉS A „NEM CSAK A TÖRVÉNY!” CÍMŰ CIKKEKET!

SZOLGÁLNI ÉS SZOLGÁLTATNI

INTERJÚ DR. BOSÁNSZKY LAJOSSAL

MINT ARRÓL OKTÓBERI SZÁMUNKBAN BESZÁMOLTUNK, AZ E HÓNAPBAN SORRA KERÜLŐ ELNÖKVÁLASZTÁSNAK HÁROM JELÖLTJE VAN: BÁNFFY GYÖRGY, DR. BOSÁNSZKY LAJOS ÉS DR. SUCHMAN TAMÁS. A „CIVILBEN” PRIVATIZÁCIÓS MINISZTERREL KÉSZÜLT INTERJÚNKAT ELŐZŐ SZÁMUNKBAN OLVAHATTÁK, MOST A NADLER HERBERT VADÁSZTÁRSASÁG ELNÖKÉVEL, AZ OMVV ELNÖKSÉGI TAGJÁVAL, A BELÜGYMINISZTERIUM TÖRVÉNYELŐKÉSZÍTÉSI FŐOSZTÁLYÁNAK VEZETŐJÉVEL, DR. BOSÁNSZKY LAJOSSAL BESZÉLGETÜNK.

VADÁSZLAP: – Ha ön lenne az OMVV elnöke, hogyan alakítaná át a legjelentősebb érdekvédelmi szervezet tevékenységét?

Dr. Bosánszky Lajos: – A programom kulcsponjtja a vadászok között kialakítandó egység. Az elmúlt öt évben a vadászok, vadásztársaságok, szövetségek és a Védegyelet szinte a pusztá létéért harcolt, ami óhatatlanul együttjárt a korábban egységesnek mondható szervezetek erőinek szétforgácsolódásával. Nagyon fontosnak tartom, hogy nagyobb nyilvánosságot kapjon ennek az összefogásnak a jelentősége. Tetszik, nem tetszik, ki kell jelentenem, azt szeretném elérni, hogy a védegyeleti tagság ne csak kedves kötelezettség, hanem rang legyen, legyen ennek exkluzivitása, mert csak így tudjuk megteremteni a Védegyelet és ezen keresztül a vadászat létjogosultságát, mint a természetvédelem, a vadon élő állatvilág ápolásának, kezelésének egyetlen módját. Legalább ennyire fontosnak tartom, hogy a Védegyeletnek valódi érdekvédelmet kell felvállalnia, és ennek keretében szolgálnia kell a vadászokat, olyan szolgáltatásokat kell nyújtania, amelyekre a vadászok igényt tartanak vagy tarthatnak.

VADÁSZLAP: – Ugyanebben a struktúrában?

Dr. Bosánszky Lajos: – A szervezeti működésünket a célkitűzéseinknek megfelelően kell átalakítanunk, amely lehetővé teszi, hogy a tagszervezetek képviselői nagyobb beleszólást kapjanak a munkába. Véleményem szerint az Országos Választmányának a legalapvetőbb témákat, álláspontokat kellene megvitatnia, a belső érdekegyeztetést elláthatná a megyei szövetségek elnökeiből álló testület és a napi kérdésekben egy kis számú vezetőségre kellene bízni a dolgok intézését.

VADÁSZLAP: – Mi a véleménye a készülő törvényjavaslatról?

Dr. Bosánszky Lajos: – Úgy gondolom, hogy ez a javaslat még nem kiérlelt,

olyasmiről vitatkozunk, ami fölösleges. Véleményem szerint nem az a lényeg, hogy a vad kinek a tulajdonában van, hanem az, hogy kik és hogyan gazdálkodnak vele. A földtulajdonhoz kötött hasznosítással kapcsolatban averzióim vannak, mert nem vagyok biztos a vad szakszerű hasznosításában. A nyugati, kialakult és bejáratott polgári demokráciákban a vad nemzeti kincs, ezért a sorsát a legstabilabb társadalmi viszonyhoz, a tulajdonhoz kötik. Nálunk éppen a tulajdonviszonyok a leginkább bizonytalanok, ezért ehhez kötni a vad sorsát meglehetősen nagy kockázat.

VADÁSZLAP: – A törvényjavaslat

mintha megfelelne az érdekvédelem szerepéről.

Dr. Bosánszky Lajos: – Ez így van, és közben nem gondoskodik egy vadászati köztestület létrehozásáról sem. A tétel addig igaz, hogy hatósági jogköröket nem engedhet át a hatalom az érdekvédelemnek, de ha nem születik meg a vadászokat tömörítő köztestület, amely az egyesületek, a természetes személyek, azaz a vadászok és a vadászati hatóságok között mintegy közvetítő és egyben szűrő szerepet játszik, akkor meggyőződésem, továbbra sem beszélhetünk a vadászatra jogosultak ellenőrzéséről, a külső és belső kontrollról. Csak egyetlen kérdést nézzünk meg, a vad védelmét. Tudjuk, hogy nem lehet hatósági őrt állítani minden vad mellé, ezért a vad védtelenné vált, következménye a gátlástalan orvadászat. A vadőrök – akaraton kívül – nem igazán tudják feladataikat teljesíteni, mert nem bírnak azokkal a jogosítványokkal, amelyekkel az ilyen magatartást tanúsítókkal szemben felléphetnének. Az „ejnye-ejnye” tudjuk mire elegendő. Már dolgozunk azon a törvénytervezeten, amelyik a fegyveres biztonsági őrk számára, beleértve a vadőröket, halőröket, mezőőröket, természetvédelmi őrket – megteremti a törvényes alapot az igazoltatáshoz, a csomagok átnézéséhez, a rendőrségre történő bekíséréshez stb. Ha ehhez azt is hozzáteszem, hogy mennyivel olcsóbb lenne egy adott terü-

leten, ha az őrzést – hivatalos személy minőségben – egy jó! összehangolt csapat látná el... és ezek a hivatalos személyek nem az állam pénzén, hanem a vadőrök a vadászati köztestület alkalmazottaiként működhetnének. Persze ehhez még sok egyezséget és sok-sok ésszerű kompromisszumot kellene megkötünk, amelyben – ha a parlament erre a vadászati törvényben megteremti a lehetőséget – a Védegyeletnek élen kellene járnia.

VADÁSZLAP: – Maradjunk a példánál. A köztestület fenntartása és működtetése részben a vadászokra hárulna, ami újabb kiadást jelentene. Meddig lehet elvárni a vadászoktól a kiadások fedezetét?

Dr. Bosánszky Lajos: – Mint gyakorló vadásztársasági elnök, pontosan tudom, hogy a vadászat-vadgazdálkodás költségeinek mintegy háromnegyed részét már jelenleg is a vt.-tagok állják. A vadásztársaságok non-profit egyesületek, a tagok – az élményen kívül – szinte semmit nem vihetnek haza a tagdíjukért, a munkájukért. Ha minden kiadást beleszámolnánk a vadászat költségeibe, rögtön kiderülne, hogy az ország nagyobbik részén működő vadásztársaságok pótolhatatlan költségeket vállaltak és vállalnak át a tulajdonostól, az államtól. Azt is tudomásul kellene vennie a vadászati igazgatásnak, hogy ráfordítás nélkül nem lesz gazdálkodás. Ha a vadászterületek nem gazdálkodnak a vaddal, magyarul, ha nem lesz mit lőni, nem lesz bérvadásztatás sem, ha a vadászatot nem lehet eladni, elmaradnak a bevételek, és ha nincs miből fizetni, nem lesz mit megadóztatni... és ha nem lesznek működő vadásztársaságok, egy adott terület vadászati-vadgazdálkodási és vadvédelmi költségeit a mindenkori tulajdonosnak kell vállalnia. Nem tudom, hogy erről mit tudnak a törvénytervezetben megnevezett, vadászati joggal felruházott földtulajdonosok.

—css—

LENNI VAGY NEM LENNI?

(Folytatás az 1. oldalról)

mista lévén, abban is reménykedem, hogy végre lesz törvényünk, mert a bizonytalanságnál még mindig ezerszer jobb egy nem tökéletes, de biztos bizonyosság: az átalakulást segítő új vadászati törvény!

Visszatérve az első gondolathoz, engedjék meg, hogy illusztráljam: miért fontolgatom a vadászat abbahagyását? Nem tettem mást, mint kezembe vettem a törvénytervezetet, és paragrafusról paragrafusra haladva, ki-gyűjtöttem a fizetnivalóimat és a kötelezettségeimet. (Mielőtt nekivágnánk, rögzítsük: a kötelmek és fizetési kötelezettségek zöme eddig is létezett, csak éppen sosem vettem/vettük magunknak a fáradságot, hogy csokorba gyűjtsük.)

Mint területes (nagyvadás) vadásztársasági tagnak kutya kötelességem, hogy a vadásztársaságom közgyűlése által meghatározott tagdíjat fizessem (a tagdíj 100 forinttól kezdődően

akár havonként 5-10 ezer forint is lehet, az átlag most 1000 forint körül jár), ledolgozhatom vagy megválthatom a kötelező közösségi munkanapokat (a megváltást 600–2500 forint naponta, a vadásztársaságok minimum hat nap kötelező munkát írnak elő)... ha rendben vannak az engedélyeim, azaz ha érvényes az orvosi, a fegyvertartási engedélyem, ha nem járt le a fegyverem/fegyvereim műszaki bizonyítványa, ha befizettem a kötelező vadászfelelősségi biztosítási díjat (300-tól 700 forint, biztosítója válogatja), és ha van jelenleg 500 forintért, de jövőre már 1500, vagy az sincs kizárva, hogy 3000 forintért kiváltható éves vadászjegyem.

Kötelező részt vennem a vadtenyésztésben (ez az apróvadás területen általában a telepek őrzésében valósul meg), kötelező részt vennem a dúvadgyérítésében és a vadkár elhárításában. Elméletileg kötelező részt vennem a vadásztársaság közgyűlésén,

bár az indokolt hiányzást nem szankcionálják.

Kötelező minden írott vadászati, erdő-, mező-, halászati-, természetvédelmi előírást, valamint valamennyi íratlan szabályt betartanom és kötelező, hogy a vadászatot etikusan, kulturáltan viselkedjem. (Sajnos ez utóbbi kötelezettség mintha kissé elhalványult volna, de erre majd máskor-máshol bővebben kitérek.)

Még el sem indultam vadászni, de mivel vadász vagyok, előírászerűen kell gondoskodnom fegyvereim és löszereim elkülönített tárolásáról, őrzéséről. Ha előveszem a fegyvert, kötelező vagyok előírás szerint szállítani. Amikor megérkezem a vadászhoz, kötelező vagyok érkezésem a beírókönyvbe bejegyezni, majd a vadászat előtt a kiválasztott biztonsági körzetet, a vadászat kezdetét és várható befejezését beírni.

Mondjuk nagyvadra, szarvasbikára szeretnék vadászni... (ha éppen van rá a vadásztársaság közgyűlésétől enge-

délyem, mert az elmúlt vadászati idényben kiemelkedő vadgazdálkodási tevékenységet folytattam, és a külföldi bérvadászok eredményes vadásztatása miatt nincs lezárva a teljes terület...), részt vettem a kötelező balesetvédelmi oktatáson, kötelező vagyok a nyakamba akasztani a keresőtávcsövet, és már mehetek is a területre megkeresni a szarvasokat. Igaz, közben gondosan ügyelnem kell arra, hogy a vad nyugalmát ne zavarjam se a búvóhelyén, se a lakóhelyén, táplálkozási vagy szaporodási helyén. (Ez kérem nem vice, ezt írja elő a törvényjavaslat.)

Amíg keresem a szarvasokat, memorizálhatom a tilalmakat, amelyek a „vadászatra jogosultra” vonatkoznak, és gondolkodhatom, hogy ebből mi érvényes rám, esetleg gyakorló vadászra és mi a jogi személyiséggel rendelkező egyesületemre, a vadásztársaságra. Íme a nem csekély lista, kommentár nélkül:

(Folytatás a 4. oldalon)

LENNI VAGY NEM LENNI?

(Folytatás a 3. oldalról)

TILOS

- a vadászati jogot tovább haszonbérbe adni,
- több vadászterületet bérelni,
- külföldi vadászati engedély nélkül, magyar állampolgárt vadászjegy hiányában vadászni,
- vadsparkban engedély nélkül vadászni,
- vadászaton kívül a vad fennmaradását bármilyen módon veszélyeztetni,
- a madarak fészkeit vadászati eszközökkel elpusztítani,
- a vadat szándékosan kínozni,
- a csapóvas használata, a mérgezés, a verem ásása,
- a rendőr-, a határőr-, vámőr- és a vakvezető kutya lelövése,
- lakott épülettől 300 méteren belül a macska lelövése,
- a gazdája hatókörén belüli vadat űző kutyát lelőni,
- tiltott vadászati eszközzel, tiltott vadászati módon, tilalmi időben és vadászati tilalom hatósági elrendelése esetén vadászni,
- a földhasználójának engedélye nélkül szőlőültetvényben, gyümölcsösben július 1-jétől a szüret befejezéséig vadászni, vadkárt elhárítani,
- kémlelő területen a vízivad fészkelésének és vonulásának területén vadászni,
- vadászni tiltott vadászati eszközökkel:
- önműködő és öntöltő golyósfegyverrel, 0.22-es és 40 mm-nél kisebb lőszer kilövésére alkalmas golyósfegyverrel vadászni,
- öntöltő sörétes fegyverrel, amelyben 3-nál több lőszer tárolható,
- gímszarvasra, dámra, muflonra, őzre sörétes lőfegyverrel,
- gímre, dámra, muflonra 2500, őzre 1000 joule-nál kisebb csőtorkolati energiájú vadászlőszerrel,
- mérgezett hegyű és robbanó nyílveszővel,
- számszeríjjal,
- a törvény előírásának meg nem felelő vadászíjjal,
- elektromos optikai eszköz használatával,
- a vad megtévesztésére alkalmas elektromos akusztikai eszköz használatával,
- a vad megtévesztésére alkalmas mesterséges szaganyag használatával vadászni.
- Az őz vadászat kivételével - motoros járműről,
- vadászni motoros járműből vagy mozgásban lévő járműről,
- a vízivad vadászatának kivételével vízi járműről, lesgödörből,
- fényszóró használatával,
- a gímszarvasra, dámra, őzre és muflonra hajtó vadászat keretében,
- megállapodás hiányában a szomszéd terület határától 300 méteren belül les vadászatot folytatni,
- amennyiben a vad menekülési lehetősége bármilyen természeti ok miatt jelentősen korlátozott (pl. árvíz, jégzajlás stb. idején),
- napnyugta után egy órával és egy órával napkelte előtt - a vaddisznó és a róka kivételével,
- veszélyeztetni a lövéssel mások

testi épségét, vagyonbiztonságát és életét,

- a nemzeti értékkel nyilvánított trófeát megsemmisíteni, feldolgozni, átalakítani és az országból a miniszter engedélye nélkül kivinni.

Nos, tételezzük fel, hogy sikerül

engedélyt megkérni, hogy az utánkeresést befejezzem. Ha a lábaim előtt fekszik az áhitott trófeás vagy tarvad, köteles vagyok szakszerűen ellátni, azaz kizsigerelni, nemes szerveiből vadegészségügyi mintát venni, sorszámozott azonosító jellel ellátni és az

felszerelés, ruházat megvásárlását nem is számítva - és erre fel kellene hívni minden vadászati jog után vágyakozó figyelmét!!! - ugyanis 10-50 ezer forintért el kell vagy legalábbis ajánlott, hogy elvégezzen egy előkészítő tanfolyamot az eredményes állami vadászvizsgája érdekében. Az állami vadászvizsga díja jelenleg 3000 forint, de már hallottam azt is, hogy 5000 forintra emelik. Az orvosi alkalmassági vizsgálatért 1000 forintot, a fegyverjártassági vizsgáért 3000 forintot, az első fegyvernek megvásárlásáért 3000 forintot, minden további fegyver bejegyzéséért 1000 forintot kell fizetnie. Ha netán egy területes vadásztársaságba nyer felvételt 7-500 ezer forint belépési díjat fizethet, és innen kezdődően érvényesek rá a vadásztársasági tagság korábban leírt kötelezettségei.

Szintén a vadászat után áhítozók figyelmébe ajánlom a törvényjavaslatban megfogalmazott és a vadászatra jogosultakra vonatkozó kötelezettségeket, amelyek nagy része jelenleg is érvényben van, a törvényjavaslat csak néhány újdonsággal egészíti ki. (Miért nem beszélünk erről a földtulajdonosoknak, a területre váró „bérkilövő” vadásztársaságoknak?)

Miközben a vad az állam tulajdonában marad, a vadászati jog - mint vagyoneértékű jog - a földtulajdon elválaszthatatlan részévé válik, amelyet a jogosultnak kötelessége gyakorolni vagy hasznosítani. Következzenek csak

A VADÁSZATRA JOGOSULT KÖTELEZETTSÉGEI

- üzemtervet, lelövési tervet, gazdálkodási tervet kell készíteni, ezeket egyeztetni kell a hatóságokkal, jóvá kell hagyatni, majd betartani és a végrehajtásról gondoskodni,
- az üzemtervben meghatározott vadállományt a vadászatra jogosult köteles tartani, még akkor is, ha ez számára „üzletileg” nem kifizetődő,
- a vadgazdálkodási berendezések létesítésénél az adott földtulajdonos engedélyt be kell szerezni,
- a jelenlegi adatszolgáltatásokon kívül a törvény életbe lépését követően az Országos Vadgazdálkodási Adattárnak is adatot kell szolgáltatni, ahonnan adatot - közokiratot igazgatási szolgáltatási díj lerovása ellenében fogunk kapni,
- a vadászatra jogosult köteles a vadfajok genetikai értékét megőrizni,
- a vadfajok túlszaporodását megakadályozni,
- 3000 hektáronként szakképzett vadórt alkalmazni,
- 10 000 hektáronként felsőfokú képzettségű szakembert alkalmazni,
- az alkalmazottakat bejelenteni,
- az alkalmazottakat a szolgálati szabályzatnak megfelelő felszereléssel ellátni,
- mesterséges vadtenyésztés esetén az (állat-egészségügyi, természetvédelmi, erdészeti és vadászati hatóságoktól) a szükséges engedélyeket beszerezni,

(Folytatás a II. oldalon)

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ KARIKATÚRAJA

megpillantanom egy szarvasbikát, mindenekelőtt szakszerűen el kell bírálnom, ha ugyanis rosszul döntök a rendelkezésemre álló néhány másodperc alatt és a trófeabírálaton az agancsát mínuszpontosra ítélik, a vadásztársaságom - előrelátó közgyűlési határozattal - áthárítja rám a vadgazdálkodási bírság kifizetését, amely

- mínusz egy pont esetén a bér vadászat során alkalmazott kilövési díj húsz százaléka, de legalább húszezer forint,
- mínusz kettő pont esetén a bér vadászat során alkalmazott kilövési díj ötven százaléka, de legalább ötvenezer forint,
- mínusz három pont esetén a bér vadászat során alkalmazott kilövési díj száz százaléka, de legalább egyszázezer forint.

Ha ezek után mégis úgy döntöttem, hogy a bika löhető, köteles vagyok mérlegelni a leadott lövés várható útját és a becsapódás lehetséges helyét... és máris elhúzhatom a billentyűt. Ha a lövésem netán rossz helyre ment és csak sebeztem, köteles vagyok a sebzett vadat megkeresni, ha a szomszédos területre is átment, akkor a szomszéd terület vadászatra jogosultjának

egyéni löveggyékembe azonnal bevezetni. Ezután már csak a lött vad szakszerű beszállítására, a beírókönyvbe történő beírására és 30 napon belül a trófeájának bemutatására vagyok kötelezett. (Természetesen a trófeabírálat díjait is nekem kell fizetnem; az utóbbi években ez az összeg, amit szívesen fizetnék... ha egyáltalán hozzájuthatnék egy-egy trófeás vad elejtéséhez.)

Minden bizonnyal a törvényjavaslat elfogadása után megjelenik majd egy miniszteri rendelet, amely - a törvényjavaslatban számos paragrafus végén megígért - még részletesebben fogja előírni a kötelezettségeimet, és mondjuk apróvad vadászatánál nem követeli meg tőlem, hogy minden egyes elejtett fácán, nyúl vagy vadkacsa után azonnal adminisztráljak és rögvést különböző „sorszámozott azonosító jeleket” aggassak az elejtett vadra.

Mindaz, amiről eddig beszéltünk, a már gyakorló vadászokra vonatkozik. Egy most kezdő vadásznak még nehezebb a dolga, emlékezzenek rá, megmondták, hogy a vadászat nem olcsó „multság”, egyre többre fog kerülni és csak azok engedhetik meg maguknak, akik bírják anyagiakkal. A kezdő vadásznak az olcsónak nem mondható

Nem csak a törvény!

Ha kultúráról van szó, mindenki a művészetekre asszociál, zenére, festészetre, szobrászatra vagy éppen az irodalomra. Szélesebb értelemben ide szokták sorolni a tudományokat is, a nagy kultúrák időszaikában a tudomány és a művészetek együtt virágoztak. Mindezek valóban részei a különböző kultúráknak, ám a lényeg nem ebben van, hanem abban a szemléletmódban, ahogy az adott kultúrájú embercsoport él, gondolkodik, viselkedik, vagy éppen alkot.

A japán, kínai, indiai, óegyiptomi, iszlám vagy keresztény építészet, festészet, irodalom vagy zene különbözőségei az adott embercsoportok szemléletmódbeli különbségeire vezethetők vissza, amelyek meghatározzák eltérő gondolkodásukat, szokásaikat, viselkedésüket, moráljukat, etikettjüket, öltözködésüket – és művészeiket is, legyen az festészet, irodalom vagy zene. Ám a kultúrák e különböző részei az adott kultúrán belül összehangzóak, koherensek, egymással nincsenek ellentmondásban, és egységes rendszert alkotnak. Hihetetlenül fontos ez, mert adott embercsoportok legfőbb összetartó ereje, működésének szabályozója éppen azok kultúrája.

Tévedés azt hinni, hogy egy ország, nemzet vagy valamilyen embercsoport működését a leírt törvények, rendeletek, szabályok szabályozzák. Az írott törvények, szabályok száma, terjedelme nagyon is véges, és még egy olyan országban, mint például hazánk, ahol a rendeletek és törvények száma és terjedelme lassan kaotikusan nagygyá válik, sem lehetséges az életben előforduló valós események, szituációk egy apró tört részét sem szabályozni. Az íratlan szabályok, az illem, az etikett, a szokások, a szemléletmód az, ami mindennapi cselekedeteinket szabályozza, ami az adott embercsoport számára hasznos dolgokat jónak, a károkat rossznak, elítélendőnek, netán megvetendőnek minősíti.

A vadászok is egy embercsoportot alkotnak, amelyeket egy közös tevékenység, a vadászat köt össze. A vadászati tevékenységnek szintén számos feltétele van, mindenekelőtt a megfelelő vadállomány, a megfelelő területek jelenléte, a fegyver, a fegyvertartás, a vadászat biztonsága, a vadászat módjai, a vadászati tevékenység összhangja, a vadgazdálkodás különböző ágai és módozatai stb. Ahhoz, hogy a vadászati tevékenység sok ember számára hosszú távon folytatható legyen, nem elég az ebbéli tevékenységet valamiféle törvénnyel, törvényekkel vagy a törvények mellett alacsonyabb rangú szabályokkal irányítani. A vadászatban – miként az élet minden más területén – az előforduló szituációk sokkal sokkal szélesebb körűek, nemhogy azt írásos szabályokkal részleteiben lehetne szabályozni. Ehhez és elsősorban ehhez szükséges a megfelelő vadászati kultúra.

A vadászati kultúra tehát nem első-

sorban azokat a művészeti ágakat jelenti, amelyek a vadászattal kapcsolatosak oly módon, hogy a vadászati tevékenységet, a vadászat tárgyait, a vadászat helyszínét, a vadászat módjait stb. ábrázolják szóban, képen, írás-

ban, szoborban vagy egyéb módokon, hanem azt a szemléletmódot, ahogy a vadász mint vadász viselkedik: a területen, a vadászat közben, a vadásztársaisal, a lövendő és a lőtt vaddal, a nem lövendő vaddal, a fegyverrel és fegyverrel kézben az embertársaisal. Ehhez csak másodlagosan kapcsolódik a vadászat öltözködési kultúrája, etikettje, és csak ezt követi a vadászati kultúra művészeti oldala.

A kultúrák kialakulásához évszázadok kellenek. A vadászati kultúrákhoz is. Az Árpádok vagy Mátyás király korában feltehetően magas fokú vadászati kultúra alakult ki. A modern magyar vadászati kultúra a múlt század második felében kezdett kialakulni nagyrészt német-osztrák befolyás alatt, és századunk első felében kezdett komolyabban érlelődni. Sajnos ezt az érlelési folyamatot a második világháború utáni események teljesen összetörték, és miközben az egységes irányítású vadgazdálkodás a hatvanas-hetvenes évekre komoly vadgazdálkodási eredményeket ért el, maga a vadászati kultúra igen mélyre zuhant. Most, a rendszerváltás után, amikor a tulajdonviszonyok, vadászati viszonyok, fegyvertartási viszonyok, de az élet szinte minden egyéb terén komoly összevisszaság uralkodik, maga a vadászati kultúra soha nem látott mélypontra csökkent. A magyar vadállomány legnagyobb veszedelemre nem a törvényi szabályozás hiánya. A törvényi szabályozás persze nélkülözhetet-

len, főként nélkülözhetetlen a törvény betartására kényszerítő jogérvényesítés megteremtése. De mit sem ér a törvény és a hozzá kapcsolódó jogérvényesítés, ha ezt nem támasztja alá olyan szemléletmód, amely meg-

szabja a vadászok és a vadászat íratlan szabályainak rendezését, a vadhoz és a természethez való hozzáállást, a fegyver birtokában való kapcsolatot, vagyis mit sem ér a törvény vadászati kultúra és kulturált vadászok nélkül.

Ma, amikor emberek tízezrei jutnak vadászfegyverhez úgy, hogy sem szüleiktől, sem más öregektől nem szívták magukba a vadászat természetes ősi kultúráját, amikor arra sem kötelezik őket, hogy tananyagként tanulják mindazt, ami a vadászatban vadászat, nyilvánvaló, hogy a vadászati kultúra rendkívül mélypontra csökken, és ez, amit ma már szinte a vadászati kultúra hiányának nevezhetünk, a magyar vadászatra, vadgazdálkodásra és a magyar vadállományra hosszabb távon nézve végzetessé válhat. Ezért kell szorgalmazni nem csak a vadászati törvény és előírások, de az új viszonyoknak megfelelő vadászati kultúra megszületését, elterjesztését, és minden vadásztól való pszichés, etikai és morális eszközökkel való megkövetelését. A vadászati kultúra magasabb ágazatainak, a vadászati irodalomnak, festészetnek, szobrászatnak, fotóművészetnek és legújában videoművészetnek cél szolgálatába kellene állnia. De ezt a célt kellene szolgálni, vagy ezt a célt is kellene szolgálnia a vadászati sajtónak, beleértve természetesen saját lapjait, valamint a Nimródot is. Ennek szellemében kellene működjenek a vadászati szövetségek és ezt figyelembe kellene venni a vadásztársaságok is. E nélkül nem csak a vadászoknak, de a vadgyilkolóknak se lesz mire vadászniuk egy évtized múltán.

Dr. Gánti Tibor

Beszéljünk egymással önmagunkról!

Kérem, ne legyintsenek, ne hivatkozzanak elfoglaltságukra, fontosabbnál fontosabb teendőikre, mert beszélünk kell egymással – önmagunkról, hogy vadászként a vadászatok jól érezzük magunkat, és legyen esélyünk a folytatáshoz.

A tudomány szerint a kommunikáció az az információcsere, amelynek során ismereteket szereztünk, ismereteket, tudást adhatunk át egymásnak a kommunikáció legkülönfélébb formáiban: vizuálisan, verbálisan, jelbeszéddel stb. A kommunikáció nem azonos a telekommunikációval, története megelőzi az emberiség történetét, hiszen valamennyi élőlény folyamatosan kommunikál egymással, mert a kommunikáció nélkül nincs egymásra találás, nincs szaporodás, nincs élet. Gondoljunk csak arra, hogy az állatvilágban a hímek és nőstények milyen sokféleképpen hívják fel magukra a figyelmet, hogy a figyelemfelkeltésnek – a szarvasbögésnek, dürgésnek, násztáncnak – a végén bekövetkezhesen a lőt-fenítartás aktsusa, a szaporodás.

A kommunikáció tehát kimondva vagy kimondatlanul életünk kulcsa, ahhoz, hogy sorsunkat irányítani tudjuk, értelmeznünk, feldolgozunk, szelektálnunk kell az információkat, és döntünk, azaz reagálnunk kell az aktuális eseményekre, a bennünket ért érzelmi és értelmi benyomásokra.

A vadászatban is érvényes, hogy a kihívásokra a kölcsönös megértéssel, a szabad kommunikáció segítségével megszülető közös megoldásokkal kell válaszolni, és csak a „párbeszéd” teszi lehetővé, hogy felülemelkedjünk a napi vitákon, az érdekelletéteken.

Beszéljünk hát egymással, ezáltal önmagunkról, a vadászokról, példaképeinkről, az „igaz vadászokról”, a vadásziaságról, viselkedésünkről, öltözködésünkről, olvasmányainkról, a vadászat ereikéről, a művészetek vadászati alkotásairól, történelmi és újszerű hagyományainkról, ünnepeinkről, szokásainkról, vadászati etikettünkről, etikettünkről... egyszerűen a vadászati kultúránkról. Készítsük el a vadászati kultúra leltárát, fogalmazzuk meg, hogy mit kell érteni sajátos kultúránknak, és határozzuk meg: mit tehetünk, mit tehetnek a vadásztársaságok a magyar vadászati kultúra ápolásáért, fejlesztéséért.

Napjainkban, amikor sorsdöntő parlamenti szavazás előtt áll a vadászatról szóló törvénytervezet, amely átalakítja, megváltoztatja a vadászterületek határait, szétbontja és összekovácsolja a régi és új vadászterületeket, nem lehet aktuálisabb, hogy szót váltsunk önmagunkról, azokról, akik eddig vadásztak és azokról, akik most kezdik a vadászatot. Hiába mond ki, fogalmaz meg bármit paragrafusában a törvény, ha nem veszi figyelembe, hogy a „vadászatra jogosultak” emberek, vadászok, akiknek műik, hogy mi valósul majd meg az előírásokból, mit hajtják végre és mivel-mitől engedtetlenek. Rajtunk, vadászokon múlik, hogy először önmagunkkal értsünk egyet, és ezt követően próbáljuk feloldani a bennünket körülvevő érdekelletéteket.

Beszéljünk hát egymással, hogy a vadásztársaságok jól érezzük magunkat, hogy ne csak a hatalom drálja domináljon, hogy a vadászatot ne tekintsék „üzletágnak”, hogy a vadászat ne legyen a „termelés betakarítása”. Ugyanis nem erről van szó. A vadászat mindenféle törvény, szankció, előírás és házi szabályzat ellenére olyan élmény, olyan kapcsolat a természettel, a vadon élő állatvilággal, amelyet gerjünkben hordunk és amely mindig is az emberi kapcsolatok indukálójá, a barátságok melegágya volt. Vállaljuk fel az összetartozást, vállaljuk fel a vadászok közösség szerepét, de mutassuk meg a különbözőségeket, szenvedélyünkkel adódó másságunkat, hogy elfogadhatóvá, megérthetővé tegyük a nem vadász, az állatvédő többség számára nélkülözhetetlen funkcionát.

Beszéljünk egymással – önmagunkról – ezt a címet adta a Vadászati Kulturális Egyesület azoknak a megyei disputáknak, amelyet – együttműködve a megyei területi vadászszövetségekkel – az elfolyt hétévekben minden megyében és a fővárosban is megrendeztek. Hivatból minden vadásztársaság vezetőit, de legelőször a vadásztársaságok természetvédelmi, oktatási, kulturális felelőseit, IB tagjait hívjuk meg a disputákra... és örömmel látunk minden érdeklődőt, akiből még nem halt ki az érdeklődés a vadászati kultúra iránt.

A megyei disputák remélhetően a vadásztársaságokban, baráti vadászcsoporthoz folytatódhatnak, hogy aztán jövőre egy Országos Vadászati Kulturális Konferencián összegezhessük kommunikációnk eredményét.

Nem a teríték, a vadászat a fontos

A vénasszonyok nyarának délutáni csöndje álmosan nyújtózik végig a nádasokkal tarkított vízben. Csak nagy néha hallik egy-egy hápogás valahol messze a nádban. Kócsagok húznak lomha szárnycsapásokkal. A szemközti oldalon, ahová Balogh Zoltán hívatásos vadász állította a bérkilövőket, egyszer csak megtörik a varázs, lövés csattan, amelyet a dombok adogatnak egymásnak. Mintegy varázsütésre egyik récecsapat emelkedik a másik után, leírnak egy nagy kanyart és kihúznak. Hol itt, hol ott szólal meg a puska, amelynek hangjára a récék fölmagasítanak. Egyre többen húznak kifelé a leállók gyönyörűségére. Kisebbségi szünetekkel így megy ez vagy fertályórán keresztül, amikor lassan nőnek az árnyak, és bárholgy meresztgetjük a szemünket, már csak a szárnycsapások hallik. Visszaballagunk a találkozóhelyre. A zsákmány szerény, mindössze négy-réce, egyet még a kutya keres. Megkerül az is hamarosan – mondják –, mert ez a vizsla igazi vízi specialista. Akinek sikerül a „hegyes” récékből az égből egyet-egyet leszállítani, méltán örül a sikernek. Akinek ez nem ment, az sem járt rosszul, mert csodaszép este volt...

A Völgysegi Nimród Vadásztársaság területe nem sokkal több 6000 hektárnál, Bonyhádtól északra. Molnár Imre elnökkel, Molnár János természetvédelmi felelőssel, Hajdú László titkárral, Fábrián László „rendes taggal” és Balogh Zoltán vadőrrel látogatjuk a társaság adottságait, lehetőségeit. Huszonnégyen vannak, de egyelőre nem is nagyon akarnak létszámot bővíteni, mert egyszerűen nincs mire. A területen csupán néhány, húsz hektár alatti erdőfolt van, a szarvas, a disznó egyre csökkenő számban becsülhető váltóvad. A nyulat évekig nem lőtték, így mára – mint mondják – valamit javult a helyzet, hason-

FOTÓ: POLSTER GABRIELLA

lón a fácánhoz. Őz évente 20-25 esik, ebből 8-10 bak. Természetesen igyekeznek ezeket külföldivel meglővetni, de mivel az állomány minősége a közepesnél gyengébb, nincs nagy tolongás. Idén öt bikára kaptak engedélyt, de éppen a bizonytalanságok miatt még könyörgésre sem akadt eddig odairányított bérvadász.

Az éves tagdíj 10 000, a belépési hozzájárulás 25 000 forint. Két évvel ezelőtt váltak szét – közös megegyezéssel – a szomszédtól. Így azután minden garast meg kell fogni, de leginkább már csak a réce vadászati lehetőségei maradtak. Tavaly olaszokkal „kísérleteztek”, idén a Vadászati Kulturális Egyesület és a Concorde Travel vadászatszervező iroda hazai bérkilövő vadászai számára adtak el vadászati lehetőségeket. A területen sok a halastó, és amúgyis riogatni kellene a kacsákat. Így kötik össze a kellemest a hasznossal. Persze senki ne gondoljon itt valamiféle bomba üzletre, hiszen a vadréce rendkívül szemfüles, tud az magára vigyázni, arról már nem is szólva, hogy a puska másik vége sem tökéletes. Viszont azt, amit egy igaz vadász egy esti-hajnali récehúzástól elvár, annak hangulatát, izgalmait, élményeit bőkezűen megkapja. Itt ugyanis nincs illúzióromboló tenyésztrece-terelgetés, -hessegetés, „piacgazdaság”. Vadászat ez a javából, ismerkedési lehetőség sokszor olyanok számára is, akik a vadkacsát eddig csak a könyvekből ismerték, mert csak tenyésztett récékre puskázhattak. Igaz, mindezekkel összehasonlíthatatlanul nagyobb eredménnyel. Elismerik és díjazták is mindezeket vendégeik is, akik azzal búcsúztak, hogy: no, majd hajnalban, amikor talán egy kis köd lejjebb nyomja őket... Egy azonban bizonyos: erről azért lesz mit mesélni, ha hazamennek.

Homonnay Zsombor

XXII. Nemzetközi Vadbiológiai Kongresszus

A „Vad és az ember” mottó szellemében szeptemberben rendezték meg a XXII. Nemzetközi Vadbiológiai Kongresszust, Szófiában.

A rendezvényen 30 ország kutatói, vadászattal, vadgazdálkodással foglalkozó szakemberei, tudományos munkatársai vettek részt. Az előadások, poszterbemutatók a következő öt témacsoportot fogták át:

- 1. szekció** – Ornitofauna: biológia, ökológia, genetika, populációkutatás, migráció, védelem;
- 2. szekció** – Emlős vadfajok: biológia, ökológia, etológia, genetika, populációkutatás, ragadozók, védelem;
- 3. szekció** – Vadgazdálkodás: élőhely, a vad életfeltételeinek javítása, mesterséges tenyésztés és kihelyezés, a vadtelepítések veszélyei, vadgazdálkodás a nemzeti parkokban és más védett területeken, vad és turizmus, vadállomány-hasznosítás;
- 4. szekció** – Vadbetegségek;

5. szekció – Vadászati kultúra, vadászattörténet.

Magyarországot tizenegyen képviselték, akik 14 témában tartottak előadást, illetve poszterbemutatót. A kongresszus szellemének megfelelően igen sok előadás foglalkozott azokkal a környezeti szennyeződésekkel, amelyek a vadon élő állatokon keresztül az emberi szervezetre is hatással lehetnek. A vadon élő állatok, mint bioindikátorok, igen jól használhatók a különböző környezeti szennyeződések (ólom, higany, radioaktív izotópok stb.) kimutatására.

A rendezvény nemzetközi jelentőségére utal az, hogy a tudományos munkában rövid ideig részt vett **Nicolas Franco**, a Nemzetközi Vadászati Tanács (C. I. C.) elnöke is.

A résztvevők úgy döntöttek, hogy 1997-ben a XXIII. Nemzetközi Vadbiológiai Kongresszust Franciaország rendezi.

Dr. Ignácz Magdolna

NATUREXPO '96

Több hónapi szünet után ismét lehet hallani a Naturexporól. Október 12-én sajtótájékoztató keretében ismerkedhettünk meg a legfrissebb és minden valószínűség szerint a végleges koncepcióval... ami némiképpen eltér a korábban ismertett elképzelésektől.

Talán emlékeznek rá, hogy a Naturexpo a világiállítás kísérőrendezvénye lett volna és a „vadászat, horgászat, természetvédelem” nemzetközi kiállítás alcímét viselte. Ennek jegyében alakították ki a rendezvény logóját, szlogenjét és mondanivalóját. Amikor eldőlt, hogy Budapesten jövőre nem lesz világiállítás, átmonetileg kérdésessé vált a Naturexpo sorsa is, lévén, hogy állami támogatás nélkül, vállalkozói alapon szerveződött volna.

Aztán idén a BNV területén már a Naturexpo Kft. rendezte meg a FeHoVat, amiből azt lehetett feltételezni: a vállalkozók döntöttek, és a világiállítás elmaradása ellenére vállalják a Naturexpo megrendezését. A FeHoVa után a Kft.-ből részvénytársaság lett, az új részvényesek – átgondolva a vállalkozás sikerességét – új vezetést, új koncepciót, szlogent és új logót alakítottak ki.

1996. augusztus 15-én és szeptember 8-án között „A természet Budapestre jön!”, azaz a BNV 50 ezer négyzetméteres területén körül megrendezésre a Naturexpo '96 Nemzetközi Kiállítás, amely a természet és a természetvédelem mellett a környezetkímélő technológiák megismerésére is lehetőséget biztosít. „A természeti erőforrások fenntartható hasznosítása” címmel tudományos konferencia lesz, és minden korosztálynak változatos és tartalmas szórakozást kínál majd a Naturexpo fiestája.

A kiállítás tematikái között a **harmadik, önálló alcsoport a vadgazdálkodás, vadászat, de a kilenc alcsoport közül további hat alcsoportban találkozhatunk majd a vadászathoz kapcsolódó témákkal, sőt az úgynevezett „kapcsolódó rendezvények” alcsoportjában a legtöbb rendezvény szintén a vadászathoz kötődik.**

Kérdésünkre, hogy mit láthatunk majd a kiállításon? – egyelőre azt a választ kaptuk, korai még a konkrét látványosságokról beszélni, hiszen minden forrásban, alakulóban van, ahogy a dolgok alakulnak – ígérték meg a rendezők – tájékoztatják a szakmai lapok szerkesztőseit és Olvasóit. Ezt később még megtoldották annyival, hogy a következő számunkban már nyilatkoznak a „vadgazdálkodás, vadászat” alcsoport szervezésének részleteiről.

Mindenféle fanyalgás, kommentár nélkül türelmesen várjuk a nyilatkozatot, mert meggyőződésünk, hogy a vadászat-vadgazdálkodás számára fontos állomás lehet a Naturexpo, különösen akkor, ha időben kéri és igényli a vadászok és szervezeteik aktív közreműködését. A „magyar vadért!” **Természet és Környezetvédelmi Alapítvány** – együttműködve a minisztérium vadgazdálkodási főosztályával, a trófeabírázókkal, a szakmai kamarával és több vadászati érdekvédelmi szervezettel – följajánlotta, hogy a Naturexpo előtt – a jövő év májusában – megszervezi a **Rendellenes Trófeák Országos Kiállítását**, amelynek legérdekesebb trófeáit a nemzetközi kiállítás pavilonjában is bemutatnák. Az ötlet – úgy tűnik – meghallgatásra talált, ezért máris jelezzük: a **VADÁSZLAP** szerkesztősége – mint a szervezők „szócsöve” – várja azoknak a vadászoknak a jelentkezését, akiknek a birtokában különleges-rendellenes szarvas, döm, mullon, őz, vaddisznótrófea van. A részletekről, a feltételekről következő számunkban bővebben írunk, most csak – mintegy kedvcsinálólul – annyit, a **Földművelésügyi Minisztérium** – a kiállítás apropójából – **umnosztást hirdet** a be nem mutatott trófeákra, vagyis következmény és büntetés nélkül elő lehet venni a pincében, padláson „rejtegetett” extra trófeákat is. Reméljük, az ötlet nem csak a Naturexpo régi és új vezetőinek, hanem minden vadásznak felkelti az érdeklődését! **Csekő**

Válogatás az év legjobb trófeáiból

AZ IDEI SZARVASBŐGÉSI IDŐSZAK ÉRTÉKELÉSE

A korábbi évekhez hasonlóan az enyhé téli időjárás már kora tavasszal jó agancsfelrakási évet ígért, azonban a tavaszi szokatlanul hideg és száraz idő megkérdőjelezte a várt reményeket. Szerencsére a csapadékhiányos tavaszi időszak rövid ideig tartott, és a késő tavaszi, valamint a kora nyári dús esők sokat segítettek a vegetáció fejlődésén.

A májusi őzbakszezonban tapasztalt jó trófeatömegek alapján már következtetni lehetett, hogy jó tömegű bikák várhatók területekre. A nyár végi nagyon forró, aszályos időszak már nem befolyásolhatta a trófea tömeget, azonban a bőgés idejét bizonytalanná tette. Szerencsére szeptember elejére szarvasbőgésre ideálisnak tűnő időjárás köszöntött be. A szeptemberi vadásztatás mégsem úgy sikerült, ahogy várták.

A Dunántúl egyes részein már korán, de az ország nagy részén csak szeptember második felében volt elfogadható szarvasbőgés. A korábbi évekhez hasonlóan főleg lővilág után és előtt, és sok helyen ismét a nagy számban az erdőterületet járó gombászok seregei mellett kellett megpróbálkozni a vadásztatással. Ennek

sikerességét ismét csak negatívan befolyásolta az orvvadászok által továbbra is folyamatosan zaklatott vad rapszodikus mozgása.

A vadásztatás tapasztalatai azt mutatják, hogy a szarvasállomány csökkenése és minőségi romlása tovább tart. A szeptemberi trófeabírlat eredményei alapján már tisztán megállapítható volt a meny-

nyiségi visszaesés. Szeptember végéig 3538 gímszarvasagancsot mutattak be bírálatra, ami 15%-os csökkenést mutat a korábbi évek hasonló időszakához képest. A bemutatott trófeák 83%-át, az érmes trófeák 95%-át ejtették el külföldi vagy hazai bérvadászok. Az országos érmes arány 40%-os, míg a hibás lelőések aránya 9%-os volt. Az eredmények azt

mutatják, hogy a hibás lelőések száma lecsökkent 10% alá, ami valószínűleg nem a korosztályviszonyok javulásának az érdeme, hanem annak, hogy a vadásztatók megijedtek a vadvédelmi bírság várható szigorú következményeitől, és nagyobb figyelemmel vadásztattak. Az érmes trófeák aránya a korábbi évekhez viszonyítva nem csökkent. 12 kg feletti tömegű trófeából a bizottságok 26-ot bíráltak el, ebből 8 trófea tömege haladta meg a 13 kg-ot. Ezen eredmények mellett sincs okunk örülni, hiszen kiugróan nagy tömegű vagy pontszámú trófeát viselő szarvasbikát ebben a bőgési időszakban nem sikerült elejteni.

Össességében megállapítható, hogy a korábbi években elkezdődött negatív tendenciák tovább tartanak, annak ellenére, hogy az ország néhány területén már van látható jele a szarvassal történő gazdálkodásnak. A vadvédelemmel kapcsolatos jogszabályok megjelenésének késése azonban továbbra is csak halmozza a problémákat, fokozza a bizonytalanságot.

Bognár Gábor

Zalaerdő Rt., Nagykanizsa,
13,51 kg, 239,02 I. P., 14 év

Gyulaji EVG., Csibrák,
13,50 kg, 241,55 I. P., 14 év

Zrínyi Vt., Zalaegerszeg,
13,18 kg, 244,12 I. P., 15 év

Zrínyi Vt., Csurgó,
12,98 kg, 244,77 I. P., 12 év

Zalaerdő Rt., Lenti,
12,71 kg, 244,97 I. P., 13 év

Gemenci EVG., Karapancsa,
12,70 kg, 243,03 I. P., 13 év

Az őzbakok ideai agancsfelrakása igen jó volt, az előrejelzések valósággá váltak. Két kiemelkedő trófea külön említést érdemel megyénkben, melyeknél ebben az évben nagyobb agancssúlyú elejtett őzbakról nincs tudomásom. Az egyik bakot a Tiszaföldvári Dózsa Vadásztársaság területén ejtette el amerikai vendégvadász. Szalay Zsigmond vadászmester és a hivatásos vadászok kollégák ismerték a bakot. A 20 cm-es villás agancsszárak valószínűleg vastagok. A kiskoponyás fizetősúly 660 gr. Csak érdekességként kívánom megjegyezni, hogy ennél a baknál nagyobb, szabályos agancsút elhibázott egy másik vendég. Ez a bak kis híján közlekedési baleset áldozatává vált, és ebben az időben többet nem is került elő.

A másik Szolnok megyei bakot a Nagykőrűi Tiszakanyar Vadásztársaság területén ejtette el osztrák vadász. A 10 évesre becsült őzet a hivatásos vadászok és én is három éve ismertük. A teljesítképessége csúcán lévő bak agancssúlyát

Tiszakanyar Vadásztársaság, Nagykőrű,
701 g., 166,79 I. P., 9 év, visszarakott

Szolnok megyei beszámoló

nem tudtuk igazán megbecsülni, hiszen idén a hanyatló, visszarakott – fizető kiskoponyás – agancs súlya 701 gr volt.

A tavasszal látottak alapján a megyé-

ben még legalább 5-6 lőhető, 6-700 gr. közötti agancssúlyú bakot tartottunk számon, azonban a „védőszentek” ebben az évben segítettek a túlélésüket.

Idén tavasszal esett két parókás bak is megyénkben. Az egyik testsúlya mintegy 9-10 kg volt, parókája viszont több mint 1 kg-ot nyomott. A másik parókás bak több mint 20 kg-os testsúllyal és mintegy 2 kg-os parókával ajándékozta meg külföldi elejtőjét. Sajnos, több nagy agancssúlyú őzbak vált ismét a közúti balesetek áldozatává.

A megyében továbbra is betartjuk a belföldiekre vonatkozó 250 gr-os lelőési korlátozást. Az elbírált 600 – belföldiek által elejtett – őzbakból kb. 400 volt 1-2 éves, trófeáik a 150 gr-ot nem érték el, a többi is kis súlyú, örökös közepes selejt agancsú volt. A belföldi vadászok gyakorlatilag nem ejtenek és ejthetnek el ígéretes, minuszpontos trófeájú őzbakot. Ezzel úgy gondoljuk, hogy az állomány korosztályviszonyait és trófeaminőségét jelentősen javítjuk. A vadászati főfelügyelővel egyetértésben a korlátozás fennmaradását továbbra is indokoltnak tartjuk.

Kövári Ferenc

Dózsa Vadásztársaság, Tiszaföldvár,
660 g., 181,80 I. P., 5 év, torz

VADÁSZOK A SAJTÓBAN

Az utóbbi öt esztendő legkor-
szerűbb és az európai normá-
kat a legmesszebbmenőkig
követő agrártörvénynek nyil-
vánított az új vadászati tör-
vény. Megalkotói úgy vélik:
megvalósítja azt a hazánkban
is évszázadokon át gyakorolt
elvet, ami a nyugati demokrá-
ciákban alapul szolgál: a va-
dászat joga a földtulajdonosé.
Mindazonáltal egyes véleke-
dések szerint a törvényjavas-
lat szerinti területnagyság
meghatározása heves indula-
tokat vált majd ki a parla-
mentben a tervezet vitája so-
rán. A témával kapcsolatos
írások igencsak megszaporo-
dtek az utóbbi időben, de
nem hiányoznak a lapok ha-
sábjairól a lesipuskás orvva-
dászok károkozását kipellen-
géző cikkek sem.

Új vadászati törvény a kor-
mány előtt címmel a Népszava
így ír: „Az elkészült vadászati
törvényjavaslat valamennyi pa-
ragrafusában a legteljesebb mér-
tékig illeszkedik az európai nor-
mákhoz. Például a vadászati jog
szabályozása területén eldőlt a
vita, miszerint a vadászati jogot
a termőföldtulajdonhoz kötik.
Ennek értelmében, ha egy sze-
mélyről van szó – beleértve az
államot is – önálló vadászati jog
illeti meg. (...) A tervezet szerint
a vad alapvetően az állam tulaj-
donát képezi, a vadászterületen
elejtett, elfogott vad, a hullott
agancs, a szárnyas vad tojása,
az elhullott vad teteme – ideért-
ve annak trófeáját is – a vadá-
szatra jogosult tulajdonába ke-

rül. Vadászni a törvényben előírt
feltételek mellett lehet a saját
vadászterületen. Emellett a ter-
vezet lehetőséget biztosít arra,
hogy meghívott vadász számára
vendégvadászati engedélyt ad-
jon a vadászatra jogosult. Külön
megállapodás alapján szó lehet
bér vadászatról is, illetőleg önálló
vadászati jog esetén a vadászati
jog hasznosításának minősül an-
nak bérbeadása is.”

„Tizenkét évi érlelés után hama-
rosan új vadászati törvényt alkot
a magyar parlament. A hivatalos
vélemény, amelyet a szaktárca
megfogalmazott: a legutóbbi öt
év legszakosítottabb és az európai
normákat a legmesszebbmenő-
kig követő agrártörvény kerül a
képviselők asztalára” – olvasha-
tó ugyancsak a Népszavában,
Kié lesz az uratlan jószág?
címmel. „A politika és a hatalmi
adminisztrációs körökön kívül ál-
ló szakemberek jó része másként
vélekedik. Az Országos Erdészeti
Egyesület szeptember végén hi-
vatalos felkérésre született véle-
ménye például így hangzik: a ter-
vezet alapvető kérdésekben el-
foglalt álláspontja miatt szerin-
tük a földtulajdonos vadászati
joga névlegessé silányul, sőt «ki-
üti a rendszerváltás alatt eddig
elért eredmények jelentős részét
is». (...) Önmagát egyelőre meg-
nevezni nem kívánó szakember
azt mondta: úgy tűnik, ami az
MDF-es kormány vadászlobbjá-
nak nem sikerült, az az új hata-
lomának menni fog. A zseniáli-
san megszövegezett törvényter-
vezet úgy mondja ki a régen várt
alapvető – a vadászat joga a

föld tulajdonosáé –, hogy a többi
paragrafussal »kárpótlást« ígér
a vadászok szűk csoportjának.
Vagyis a törvény idegen a de-
mokráciától és a piacgazdaság-
tól, s valójában egy anakronisztí-
kus rendszert védelmez.”

Az orvvadászat a témája a Ma-
gyar Nemzet két írásának is. A
Veszélyes csapdák Somogy-
ban című tudósításból megtud-
hatjuk: „Az orvvadászok mérhe-
tetlen kárt okoznak Somogy er-
deiben. Mivel még mindig nem
szerepel a büntető törvény-
könyvben az orvvadászat vétsé-
ge, a szabálysértési eljárásnak
nincs visszatartó hatása. Szept-
ember közepén külföldi vadá-
szok közelében lőtt ki egy kilenc-
kilós trófeáját, hétszáz ezer forint
értékű szarvast három Kaposvár
környéki orvvadász. Ezek az em-
berek a kilőtt állat húására alapoz-
va garázdálkodnak, és általában
25-30 százalékkal haladják meg
a vadásztársaságok kilövési
tervszámát. Csupán egy szarvas
kilövése hetvenezer forint hús-
kárt okozott az érintett vadász-
társaságnak, holott annak tagjai
– éppen a nehéz anyagi helyzet
miatt – immár szinte minden kiló
vadhúst értékesíteni kénytele-
nek. Szomorú, hogy habár a vad-
orzók többsége külső személy,
előfordulnak belső orvvadászok
is.”

„Csongrád megyét az orvvada-
szat egyik hazai központjának
tartják a szakemberek – emlé-
keztet a lap Oroznak a Dél-AI-
földön című cikke. – Sok a ta-
nya, sok a magánkisparcella és

sok az apróvad. Bármelyik tanya-
tulajdonos úgy tudja lepuffanta-
ni az őzet, hogy a szomszéd sem
veszi észre. (...) Az egyik legna-
gyobb helyi társaság vadász-
mestere szerint a rendszerváltás
utáni nagy liberalizálás sok kárt
okozott a vadászatnak, de még
nagyobbat a vadállománynak.
Korábban csak az tarthatott va-
dászfegyvert, aki társasági tag
volt. Jelenleg alanyi jogon bárki
hozzájuthat a gyilkoló szerszám-
hoz. A helyi vadászok egyre több
olyan bérkilövőt kapnak el, aki
máshonnan érkezik Csongrád
megyébe. Sok lesipuskás a fővá-
rosból azért «költözik» Csong-
rádba, hogy könnyen orvvadász
lehessen.”

„A statisztikák szerint a világre-
kordként jelzett tíz gímagancs-
ból öt díszítette egykor magyar
bika büszke fejét, a három »vi-
lágbajnok« őzbakból egy, s az öt
dám »lapátból« mind az öt Ma-
gyarországon került terítékre” –
adja hírül a Blikk, amely Késik a
vadak szerelmi órája címmel
tudatja: „Összezavarodott az er-
dei vadak biológiai órája. Késik a
szarvasbögés, a nőstények egy-
előre nem lobbantak szerelemre
a hímek iránt, bármilyen impo-
záns agancsot is hordanak. Már-
pedig amíg a szarvasok között
nem dől el az erőrend, addig
vadászati tilalom van érvényben,
ami kisebb kalamajkát okoz a va-
dászturizmusban.”

(Sajnos, szó szerint így jelent
meg az „objektív” sajtóban. A
szerk.)

Összeállította: K. E.

A Terraprint Kiadó természeti- és vadászatikönyv-ajánlata

A klub tagjai a Vadász Könyvklubban lévő kiadók könyveiből kedvezményeket kapnak (Mezőgaz-
da, Lipták, Cégér, Terraprint, Madpress Kiadó, Bertóti Istvánné, Nimród magazin, Ádám Jenő).

Megjelent könyveink:

Apám és én 100 éven át vadászunk (Szabolcs József)	650 Ft
Ködös tájak, ködös vadászatok (Ádám Jenő)	550 Ft
Vadászélmények és kopjafák (Dr. Saád Ferenc teljes életműve)	650 Ft
Csodaszarvas (gróf Széchenyi Ferdinánd) (I. magyar kiadás)	750 Ft
Szól a puska (Bársony István) (előszó: Bányai József)	180 Ft
Újra megtelt a tarisznya (Pál Endre)	625 Ft
Újabb ötven vadász emlékeiből (Tálosi István) 1995. nov.	850 Ft
Vadászatról nem csak vadászoknak (Dr. Bencze Lajos) 1995. nov.	900 Ft

Előkészületben lévő könyveink:

Hamu alatt... (Beregszászi György) 1995. 4/4	750 Ft
A vadászírodalom elméleti összefoglalása (Dr. Nagy Domokos I.) és Debrecennek van egy vize (Zsindely Ferenc) egy kötetben 1996.	650 Ft
Szőlőhegyi kalendárium (Cséplő József) 1996.	490 Ft
Sikeres sörétlövés (Montagh András) 1996.	650 Ft
Vadászparadicsom a Kárpátokban (Ilkódy Gyula) 1996.	800 Ft
Afrikai emlékek (Torday Emil) 1996.	590 Ft
Joles vadászok a régi Magyarországon (Bányai József) 1996.	750 Ft
Magaslesről megfigyeltem (Tóth Ferenc) 1996. jan.	650 Ft
8 db-os színes, év végi vadászújdonság 1995. nov.	200 Ft
A/3 színes falinaptár (vadász) 1995. nov.	100 Ft

A Vadász Könyvklub tagjai 10-40% engedményt kapnak.
Karácsonyi akció mindenkinek! Kérjen tájékoztatást!
A könyvek megvásárolhatók és megrendelhetők:
1142 Bp., Tengerszem u. 40/A címen.

A MÚZEUMBOGÁR

TÜSKE

Hatévi szorgalmas kora tavaszi
vadászat után végre idén ked-
vezett a szerencse, és sikerült
elejtenem életem első erdei
szalonkáját. Másnap reggel
azonnal rohantam a híres-neve-
zetes fővárosi preparátormű-
helybe, hogy a régóta vágyott
trófeát kikészíttessék. Amikor
átvették tőlem a madarat, elő-
legként ezer forintot fizettem,
majd két hét múlva újabb há-
romezerért átvehettem a kitö-
mött, kipreparált kis madarat.
A profi munkának ára van! –
még akkor is, ha erről nem ad-
nak számlát... győzködtem ma-
gam, és büszkén helyeztem el
otthonomban az első szalon-
kámot.

Alig telt el újabb két hét, ami-
kor halványsárga szárnyú mo-
lyocskák kezdtek kirajzani az én
kedves madaramból, és meg-

döbbenésemre azokból a pre-
parátumokból is, amelyek nem
ebben a híres műhelyben ké-
szültek, de több évet már mo-
lyosodás nélkül átvészelték.

Mit tehettem, visszavitettem a
madarat. A preparátor nézte-
nézte, forgatta a kezében, majd
elhangzott a szakvélemény:
múzeumbogár. Mit tehettem,
arra kértem a szakembert,
mentse meg, ami még menthe-
tő. Újabb két hét múlva aztán
átvehettem a trófeának már
nemigen nevezhető roncsot, és
meghallgattam a kommentárt,
mely szerint a hibás én vagyok,
mert „biztosan rohadt volt,
amikor bevittem”. Azóta a ma-
darat jórészt megették a múze-
umbogarak, a pénzem pedig a
„Sáskák”.

K. J.

HOZZÁSZÓLÁS A MÚLTBÓL

A MAGYAR VADÁSZLAP 1995 AUGUSZTUSI SZÁMÁBAN A FŐSZERKESZTŐ FELHÍVÁST TETT KÖZZÉ „AZ IGAZI VADÁSZ” FOGALMÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRA. ELSŐ OLVASÁSRA ÉREZTEM, HOGY A VÁLASZT MÁR OLVASTAM – CSAK A KÉRDÉS ÚJ! LEHET-SÉGES EZ?

AZ „IGAZVADÁSZ” FOGALOM TARTALMÁT EGYFAJTA ÉLETSZEM-LÉLETRE VEZETHETJÜK VISSZA. A „LELKISÉGÜNK” BONCOLÁ-SÁRA, A MAGYAR VADÁSZATI KULTÚRA, EZEN BELÜL ETIKA UTOLÉRHETETLEN NAGYMESTERE: SÓLYOM (LÁNG REZSŐ) VÁL-LALKOZOTT 1931-BEN, A KITTENBERGER KÁLMÁN SZERKESZ-

TETTE NIMRÓD VADÁSZÚJSÁGBAN. TEHÁT AZ A RENDKÍVÜLI PUBLICISZTIKAI ESET ÁLL ELŐTTÜNK, HOGY EGY 1995-BEN FEL-TETT KÉRDÉSRE A LEGAVATOTTABB VÁLASZT 64 ÉV TÁVLATÁBAN TALÁLJUK MEG!

KÉRÉSEM MINDÖSSZE ANNYI A TISZTELT OLVASÓKHOZ, VA-DÁSZTÁRSAIMHOZ, HOGY EZ A HOZZÁSZÓLÁS NE KÉPEZZE VITA TÁRGYÁT! EGYRÉSZT: MERT MINDEN KRITIKÁT KIBÍR. MÁSRÉSZT: MERT SZERZŐJE 1963 ÓTA EGY KEVÉSBÉ ZILÁLT PAGONYBAN VA-DÁSZIK. MINT TETTE KÖZÖTTÜNK, OTT IS „IGAZVADÁSZKÉNT”.

DR. BOD LAJOS

AZ IGAZVADÁSZ LELKISÉGE

Mindjárt a címben két olyan szó van, amelyeket jobb hiányában vagyok kénytelen használni. Hogy mit értek az »igazvadász« szón, azt talán fölösle-ges magyaráznom, meg különben is, egész kis elmefuttatásomban arról lesz szó, hogy milyenek ismertem meg, milyenek látom én az igazvadászt, s így az, aki nem sajnálja az időt és vé-gigolvassa, tiszta képet nyer arról, hogy mit akarok én ezzel a szóval kife-jezni. Ami pedig a »lelkiség« szót ille-ti, sem a »lelkület«, sem pedig a »lelki-világ« nem fejezi ki azt teljesen, amire én gondolok... t. i. a vadászlelkeknek azokat a sajátosságait, amelyek minden mástól megkülönböztetik, amelyek együttesen alkotják azt, amit az »igaz-vadász« fogalom magában rejt.

Hosszú vadászmultam alatt nagyon sok alkalmam volt ilyen irányú megfi-gyelésekre, meg különben is erdőn nőttem fel, hivatásos vadászok között, s így azt hiszem, meglehetősen ismer-em a vadászlelket. És sokat is tör-rengtem ezen a kérdésen, mert hiszen éppen a vadászlelkekben olyan tulaj-donságok férnek meg egymással békés egyetértésben, amelyek lényegükben homlokegyenest ellenkeznek egymás-sal, mondhatni: kizárják egymást. Mert mi is a vadászat a maga mezte-len, minden poézistól megfosztott va-lóságában? Gyilkolás. És kik közül ke-rülnek ki a természet legnagyobb ra-jongói, a leglágyabb szívű állatbará-tok? Éppen a legszenvedélyesebb va-dászok közül. Vagyis végeredményben a vadász megöli azt, amit szeret. Vagy akár meg is fordíthatjuk a tételt: azért szereti és ápolja az állatot, hogy meg-ölhesse. Hát nem paradoxon ez? Bi-zony az! És aki nem ismeri a vadász lelkét, ugyancsak csóválhatja a fejét, míg végül is oda jut, hogy a vadász megkérgesedett szíve semmiben sem különbözik egy hentes vagy mészáros szívével... E szerint tehát a vadász nemcsak kérgesszívű, hanem még ál-nok is? Kéjgyilkos? Lelkibeteg ember, aki mindenkiféle csak ölni vágyik? Hogy van az mégis, hogy a legneme-sebb karaktereket meg lehet találni köztük? Hogy költők, festők, szobrá-szok, akiknek pedig az a hivatásuk, hogy alkossanak, kezükbe veszik a puskát, hogy romboljanak?... Hogy van az, hogy pl. én (bocsánat szerény-telenségemért, hogy magamról beszél-lek!), aki nem bírok végignézni egy disznóölést, sőt valósággal rosszullet fog el, már akkor is, ha csak messziről is hallom a szegény áldozat hattyúda-

lát, minden különösebb lelki-furdalás nélkül emelem puskámat a vadra, hogy megöljem, sőt még bosszant is, ha ügyetlenségem folytán a vad ép bőr-rel menekül előlem, holott örülnöm kellene, mert egy élet megmaradt?

Mégis csak más dolog az a vadászat, és nem pusztán gyilkolás! Mégis csak megvan az alapja annak a megkülön-böztetésnek, hogy a vadász nem meg-öli, hanem elejti a vadat!

A természet úgy van berendezve, hogy élet csak életből fakadhat. Min-den, ami mozog, élőlényekből táplál-kozik. Ölnie kell, hogy a maga életét fönntarthassa. Ől a ragadozó, amikor levágja zsákmányát, ől a szelíd őzike is, amikor letépi a füvet, ől a fecske, amikor elfogja a legyet, ől a legpará-nyibb halacska is, amikor a vízből ki-szűri a planktonokat, sőt még a mik-roszkopikus lények is egymást falják, s ha egy vízcseppet nézünk erős nagyítással, abban is csak azt látjuk, amit a földön: az erősebb megeszi a gyengét. Ez a létért való küzdelem.

Ilyenformán a vadászat éppen olyan ősi ösztön, mint maga a létért való küzdelem. Ahogy az ember megszüle-tett itt a földön, már ölnie kellett, hogy élhessen. Ez természeti törvény, amely alól nincs kivétel. Mert az, hogy én magam megeszem ugyan mindennapi eledelemet, de magam sem nem ara-tok, sem nem ölök érte, nem változtat a dolgon: azért csak kellett életnek pusztulnia miattam is! Semmivel sem vagyok azért különb annál, aki miat-tam is ölt, csak éppen kényelmesebb, mert magamnak csak az evés élvezetét tartom meg, míg az életkioltás munká-ját másra hagyom. Ezért különb ember volnék annál a másiknál?... De vajon nem pusztítanám-e el én is azt az éle-tet, ha nem végeznék el más helyettem ezt a munkát? Bizony megtenném!

Szóval mindenki kénytelen arra, hogy életet pusztítson, ha maga élni akar. Akár közvetlenül, akár közvetve, az mindegy, de életnek kell pusztulnia miatta is.

Nem beszélek növényi életről, mert hiszen véges érdekeinkkel nem látjuk ennek életnyilvánulásait. Amikor a vi-rágot letépjük, egy pillanatig sincs az az érzésünk, hogy öltünk, mert a virág nem sikolt, nem vergődik. Amikor a gyönyörű úde pázsitot kaszálják, még gyönyörködünk is a szép rendekben és élvezzük a száradó széna illatát, holott a rendek ravatal, a szénaillat az enyé-szet szaga. A vegetáriánus mélysége-sen lenézi a húsevőt, mint durvalelkű

embert, szinte azt mondhatnám: kan-nibálnak tekinti, mert állatstestvéreit öli és eszi meg. De vajon a növénytest-vérek nem éppen úgy Isten teremtmé-nyei-e?... Egyformán küzd mindegyik a létért, hisz éppen úgy vannak rovar-evő növények, mint növényevő ro-varok!

Ölnie kell tehát minden élőlénynek, hogy saját létét fenntarthassa. Ezt teszi az ember is. Csakhogy míg az állat megmaradt ősi kulturátlanságában – legalábbis nem lehet sok-sok emberöl-tön keresztül semmi változást tapasztalni – s így teljesen ősi ösztönei ural-ma alatt él, addig az embernél a kifinomult értelem lassankint elnyomta az ösztönök uralmát, vagy legalábbis kor-látok közé szorította. Persze, azért megvannak, s ma is a létfenntartás és fajfenntartás ösztöne a leghatalmasabb minden emberi érzés között, de minél inkább fejlődik a kultúra, minél maga-sabbra emelkedik a lélek, annál inkább elfordul a létfenntartással járó – hogy úgy mondjam – alantas munkától, s el-fogadja ugyan a táplálékul eléje tett ál-lati testrészeket, a húst, de bizonyos fokú averzióval gondol arra, akinek életét kellett kioltania, hogy ő a maga peccsenyét megehesse. Innen van az, hogy nagyon sokan vannak, akik a va-dászt is durvalelkű embernek tartják, hisz szerintük egyebet sem csinál, csak öl, öl, meg újra csak öl.

Teljes készséggel elismerem, hogy tökéletesen igazuk volna, ha az a va-dász tényleg csak azért vadásznék, hogy ölhessen. Én azonban nagyon sok esetben tapasztaltam már azt, hogy ez az életkioltás az, ami a vadá-szat örömeit megkeseríti. Ha valaki fi-gyelmesen olvasta neves vadászok em-lékiratait, naplóit, nem egy helyen fog rábukkanni arra, hogy a vadász az el-ejtett vad előtt leveszi kalapját, s így adja meg a végtisztességet nemes áldo-zatának. Ilyenkor rendesen felcsendül egy-két szomorú akkord is: sajnálat, önvád, lelki-furdalás, mintha szeretné visszacsinálni azt, amit szenvedélytől hajtva elkövetett. Magam is nemegy-szer éreztem már ezt, s érezte bizonyá-ra minden vadász, akinek helyén van a szíve. Hányszor olvastuk Kittenberger könyveiben is, hogy megsajnálta az el-ejtett vadat! Vadászexpedíció van Af-rikában, s mégis 15 napig nem szólal-tatja meg puskáját, mert – amint maga írja – legkedvesebb órái azok, amelye-ket az állati élet zavartalan megfigyelé-sével tölthet el... Ki nem érzett még szálnalmat szívében, amikor egy körva-

dászat alkalmával azt a kétségbeesett igyekezetet látta, amellyel a körben szorult nyulak a menekülés lehetőségét mérlegelik? Kinek ne fájdukt volna meg egy pillanatra a szíve, amint azt a hosszú sor merev nyulat látta, amelyek nemrég még olyan élénken rohangál-tak a körben? Ki ne hallotta volna azt a dühödő káromkodással elegendő kétség-beesett ordítást, amellyel a »durva-lelkű« vadász ígér a hajtónak minden ígérhető rosszat, ha az ügyetlenkedik vagy kegyetlenkedik és kínozza a seb-zett nyulat?

És nézd meg ugyanezeket a vadászoka-t, amikor előttük van a kiszemelt, hosszas fáradsággal becserkészett vad, vagy amikor feljűk fut az a nyúl! Minden idegszáluk csak egyet akar: ne remegjen kezükben a puska, s a löve-dék menjen oda, ahová szánva van.

Tessék ebből kiokosodni!

Pedig a magyarázat nagyon egyszerű. A vadász mint értelmes lény, ter-mészetesen tudja, hogy el kell ejtenie azt a vadat, ha azt akarja, hogy az övé legyen. De nincs vadász, aki erre gondolna, ezt a pillanatot színezné ki ma-gának, amikor pl. kifelé ballag. Azon-töri a fejét, hogyan fogja belopni a va-dat, rendezni a kört, meghajtatni az er-dőt vagy kukoricást, csak arra nem gondol egy pillanatig sem, hogyan fog ölni. És amikor arra a vadra emeli pus-káját, a világért sem jut eszébe, hogy ő most ölni akar! Csak találni akar! És jaj annak a lóvásznek, ha véletlenül az jutna eszébe, hogy most még egészsze-gesnek, életnek örvendő áldozata mindjárt ott fog fetrengeni előtte vére-ben, s küzdeni fogja a legnehezebb küzdelmet, a halálküzdelmet, mert ha erre gondol, ha ezt a képet színezi ki magának, minden bizonnyal megre-meg kezében a puska, ha ugyan tud lö-ni egyáltalán. Mert a vadat elejteni, vagy a vadat megölni: ezer meg egy! Próbáld meg csak, kérj meg egy talpig vadászt, hogy legyen szíves pl. az ál-latkert előregedett oroszlanját vagy elefántját egy lövéssel kivégezni! Azt azonban előre is ajánlom, hogy azt a bizonyos aranyhidat tartsd nyitva a mi-nél gyorsabb visszavonulásra. Én leg-alább nem szeretném zsebre tenni azt, amit kaphatsz. Márpedig, ha az ölés okozna a vadásznak élvezetet, minden bizonnyal kapva kapna az alkalmon, hogy ilyen ritka állatot ölhet meg.

Sólyom

(Folytatjuk)

NAGY MAGYAR VADÁSZOK

„...S HOGY ESTELEDNI KEZDETT, LEFELÉ TARTOTTUNK A VÖLGYNEK. A KÖD VASTAGABB LETT, S MINT NEHÉZ SZEMFEDŐ ÜLTE MEG A HEGYEK KOSZORÚJÁT. A CSEND MÉG NAGYOBB, S MI IS HALLGATAGABBÁK LETTÜNK. HALOTTAK ESTÉJE VOLT. S AZ ŐSZI ERDŐ SUTTOGÁSÁBAN – AZ ÉSZAKI SZÉLLEL JÖTT TALÁN –, ÚGY ÉREZTEM, MINTHA AZ APÁM HANGJÁT HALLANÁM. AZTÁN ARRAFELE NÉZTEM, AMERRŐL IDEJÖTTEM, S ÚGY LÁTSZOTT, MINTHA A FÁK ELMOSÓDÓ KORONÁJA FÖLÖTT VALAMI KÖZELEDNÉK. EGY MAGÁNYOS SZALONKA VOLT. NEM

TUDOM, HONNAN JÖTT, MERRE IGYEKEZETT, CSAK AZT ÉREZTEM, HOGY APÁM CSENDESEN MEGFOGJA A KEZEM, FELEMELI, ÉS ÍGY SZÓL: FIAM, MOST MÁR NEKED IS SZABADI EGY DÖRRENÉS A HALDOKLÓ ERDŐN, S A KEDVES MADÁR CSENDEN TERÜLT EL AZ ŐSZI AVARON. AZ APÁMRA GONDOLTAM. S ARRA, HOGY EZT A MADARAT Ó KÜLDTE NEKEM A MAJTÉNYI HEGYEBŐL, AZ ŐSZI ERDŐ CSENDJÉBŐL, ÉS ÜZENT VELE: FIAM, EMBER LÉGY, IGAZI VADÁSZEMBER ÉS NE FELEDD EL SOHA ÉDESAPÁDAT!...”

DR. NAGY GYULA (1914–1983)

A Hont vármegyei Inám községben született. Korán, 9 éves korában árvaságra jutott, s húgával együtt a Heves megyei Felnémre került, nagyanyjához, aki erdőőr özvegye volt. Az elemi iskola után Egerbe írták gimnáziumba, onnan azonban harmadikos korában megszökött: világot akart látni, azonban csak a határig jutott. Végül a Polgári Fiú Iskolát végezte el, majd 1934-ben az egri tanítóképzőt.

Alláslehetőség hiányában „globetrotter”-nek, világcsavargónak készült. Az első nagy álom Afrika volt – talán Kittenberger miatt is. (Hogy szokja a trópusi éghajlatot, már gyerekkorában téli bundában üldögélt a napsütötte verandán, sőt egy társával ajánlólevelet is kértek a helyi paptól utazásaihoz.)

1934-től a Madártani Intézet megfigyelője, majd később a nemzetközi Madárvédelmi Bizottság tagja lett. Végzett gyakorlati jellegű madárvédelmi munkát, új rendszerű odúkészítési módot vezetett be.

Egy ideig újságíróskodott, szeretett volna építésztechnológus lenni, ám a sors másképp rendelkezett: 1935-ben segédtanítóvá választották Gyöngyössolymoson. 1936-ban megnősült, 1937-ben katonai szolgálatra hívták be, s még ugyanebben az évben megszületett fia, Nagy Gyula Csaba is, aki – mint később kiderült – az édesapjában csörgedező vadászvért örökölte. Gyöngyössolymoson a tanítói

munka mellett sportoktatóként is dolgozott, vezetése alatt jelentős eredményeket ért el a helyi fiatalok.

A vadgazdálkodásban 1936 óta társadalmi munkásként tevékenykedett. A háború előtt a helyi egyesületben vadászott, 1945-ben pedig alapító tagja volt az ország legnagyobb társaságának, a több mint 100 000 kat. holdon 365 taggal mű-

ködő Gyöngyösi Járasi Vadásztársaságnak. Később a MAVOSZ Heves megyei IB szervezési és propagandafelelőse lett.

Írásai 18 éves kora óta jelentek meg. Előbb szépirodalmi antológiát szerkesztett, majd napilapokba, folyóiratokba írt. A 30-as évek végén lett a Magyar Vadász munkatársa, majd 1946-ban a Kittenberger-féle Nimródé. A későbbiekben elsősorban szakmai tárgyú cikkeket publikált, ám írt verseket is – ezek azonban csak a hagyatékából kerültek elő. Nevéhez fűződik a legszínvonalasabb vidéki vadászújság, a 60-as évek közepétől megjelenő Heves megyei Vadász létrehozása is.

1953-ban kapott megbízást a gyöngyösi Mátra Múzeum szervezésére. A helyi Orczy-kastélyban 1957-ben nyílt meg az első állandó kiállítás. 1964-től az intézmény igazgatója lett, akkortól vetette meg egy későbbi komoly természettudományi gyűjtemény alapjait. Főként madártani gyűjtést és megfigyelést végzett, de megalapozta a múzeum emlésgyűjteményét is. Közben elkezdte a vadásztörténeti gyűjtemény felállítását, és álma a magyar vadászati múzeum létrehozása lett.

1968-ban diplomát szerzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán, majd 1972-ben ugyanitt vadásztörténetből doktorált.

1958-ban megindította a Múzeumi Füzetek című sorozatot, aztán a múzeum

önálló természettudományi folyóiratát, a „Historico-naturalia Musei Matraensis”-t.

Új vadásznemzedékek nőttek fel keze alatt: megszervezte Heves megyében az első alapfokú vadgazdálkodási tanfolyamot és a nagyvad-gazdálkodási tanfolyamot. 1982-ben vadászmester-képzőt vezetett.

Sokoldalú munkásságának elismeréseként több kitüntetést kapott: 1975-ben a Nimród Vadászérmét, 1978-ban – nyugállományba vonulásakor – a Munka Érdemrend Arany Fokozatát, és végül 1982-ben a Pro Urbe emlékérmét.

A múzeumot nyugdíjasként sem hagyta el, tudományos főmunkatársként fejlesztette a vadásztörténeti gyűjteményt. 1983-tól az akkor megalakult Vadászati Osztály vezetője lett, azonban ezt a munkát – amelyet ma lánya, dr. Pálos Lászlóné Nagy Rózsa folytat –, már nem tudta befejezni...

Gyöngyössolymos község idén utcát nevez el a Mátra szerelmeséről és egyik legavatottabb ismerőjéről.

Önálló művei:

A Mátra Élővilága: Madarak (1964)
Képek Gyöngyössolymos történetéből (1966)
A XVIII–XIX. sz. vadászati és vadgazdálkodási emlékei Heves megyében (1974)

Dr. Faragó István

A Magyar VADÁSZLAP szerkesztőségében az alábbi könyvek vásárolhatók meg, vagy utánvétellel megrendelhetők:

A vadászati ismeretek kézikönyve	ára: 4900 Ft
Balogh Gábor: Véges vadászmezők	ára: 210 Ft
Dr. Csőre Pál: A magyar vadászat története	ára: 1900 Ft
Id. és ifj. Fuchs Antal: Dicsértésék a Bakony	ára: 580 Ft
Gánti Tibor: Remetesüldő no meg az Aggszűz!	ára: 198 Ft
Guinness fegyverenciklopédia	ára: 2464 Ft
Halál a tengereken	ára: 482 Ft
Hatnyelvű szinkronszótár	ára: 1099 Ft
Katonaföldrajzi kézikönyv	ára: 305 Ft
Korszerű kézfegyverek	ára: 2444 Ft
Kovács György, Heltay István: A mezei nyúl	ára: 290 Ft
Lovász Sándor: A vadászat lázában, Gelvács	ára: 340 Ft
Magyar Királyi Honvédség fegyverzete	ára: 650 Ft
Nagygyörgy Sándor: Zsákmány-Prey-Beute, fotóalbum	ára: 1500 Ft
Nindza	ára: 728 Ft
Széchenyi Zsigmond: Ahogy elkezdődött...	ára: 548 Ft
Szidnay-Bognár-Huszár: Magyarország aranyérmes trófeái 1970-től 1988-ig	ára: 2000 Ft
Rakk Tamás: A vadász is ember	ára: 350 Ft
Vadászfegyverek	ára: 1624 Ft
Wentzely Dénes: Üzen az erdő	ára: 295 Ft
Wentzely Dénes: Erdőszongás	ára: 580 Ft

Megrendelhető: Rakk Tamás: A Bakonytól Afrikáig Előkészületben

Címünk: 1054 Budapest V. kerület, Honvéd u. 8. IV. emelet 3.
Levélcímrünk: 1245 Budapest, Pf. 1209.

ENYHE LÁTÁSZAVAR

Minden ellenkező híreszteléssel szemben, nem csak a vadászatban jobb, ha nem hiszünk a szemünknek, hanem így van ez még a csöndes, esti tévénézéssel is. Az történt ugyanis, hogy az Országos Vadásznapiok Pest megyei rendezvényén Kismaroson, az Expressz tábort területén hatalmas területen zajlottak az események. Mindig, mindenhol más és más. Miután osztódással csak az egysejtűek tudnak szaporodni – kizárt, hogy valaki egyszerre több helyütt előforduljon. Így esett meg – férfiasan bevallva – az a malőr, hogy sajnos mások kútfejéből meregettem. Tettem ezt azzal a mentégethető, de nem magyarítható meggondolással, hogy valami fontosról esetleg lemaradhattam.

Éppen elkészült a beszámoló, amikor a TV Sportvarázs című műsorát kezdték vetíteni a késői órában, gépelés közben. Az anyag mindvégig a Pest megyei rendezvényről szólt, tartalmazva az írógépben lévő eseményeket is. Sajátos „ellenőrzés” nyílt tehát lehetőség. Egyszer csak *Bánffy György*, az OMVV elnöke suhintja ám *Troján Péter* boldogabb felét, akit éppen tiszteletbeli vadásszá avattak. Ez nem maradhat ki, ennek benne kell lenni, hiszen a nagy kék fényű doboznak – elvileg – csak hinni lehet! Megesett ez már másokkal is.

Csakhogy azt az ominózus bevágásban elfelejtették közölni, hogy a látottak nem szombaton, hanem vasárnap, és nem is Kismaroson, hanem sokszáz kilométerrel arébb, Dobozon történtek. Murphy törvényei szerint ha egy hibát elkövetsz, biztos lehetsz a sorozatban. Hétfőn még mindezekben egy jót vitatkoztunk is, és az érv az volt, hogy a saját szememmel láttam a tévében, sőt fölvettem videóra, amely bármikor visszajátszható...

Így hát alaposan bevitt az erdőbe a „varázslat”, amiért az érintettektől elkövetőként ezúton elnézést kérek.

Hommonay Zsombor

LENNI VAGY NEM LENNI?

(Folytatás a 4. oldalról)

- a vadról és élőhelyének őrzéséről gondoskodni,
- a vadállomány biológiai sokféleségét fenntartani,
- a vad életfeltételeihez szükséges takarmányról gondoskodni,
- a vadállomány állat-egészségügyi helyzetét megőrizni, a betegségeket haladék nélkül jelenteni,
- a növényvédő szerek által okozott mérgezést gyanúját jelenteni,
- betartani a vadászat általános szabályait: (a vadászjegyeket, vadászati engedélyeket ellenőrizni),
- vadászati naplót vezetni,
- az elejtett vad sorszámozott azonosító jeleit, az elejtő egyéni lövegjé- kébe történt bevezetését ellenőrizni,
- az elejtett és befogott vadról eredménynaplót, teríték-nyilvántartást készíteni,
- a szabálytalanul vadászókat a vadászatból azonnal kizárni,
- köteles vadászatvezetőt kinevezni, a vadászat rendjét szabályozni és a vadászatot résztvevőket a vadászat rendjéről tájékoztatni,
- az elejtett tróféás vad tróféáit az idény után 30 napon belül bemutatni,
- a törvényben meghatározott időben a 16 cm-nél nagyobb vadkanagya- rakat bemutatni,
- a külföldi bérvadász által elejtett tróféás vad tróféáját 30 napon belül bemutatni,
- az elhullott vad tróféáját 30 napon belül bemutatni,
- a vadkárokat megtéríteni,

- a PTK szerint minden egyéb kárt megtéríteni (pl. gépjárműütöközés),
- a vadászat során keletkezett károkat megtéríteni,
- „a senkinek fel nem róható” vadászati balesetekért felelni,
- ha indokolt, a vad elriasztásáról gondoskodni,
- a vad élmezéséről gondoskodni,
- a károsítás közvetlen veszélye esetén a földhasználóját értesíteni,
- a vadászatot úgy szervezni, hogy a föld használatával összefüggő gazdálkodási tevékenységet ne zavarja,
- az élő vad kivételéhez és behozatalához szükséges engedélyeket beszerezni,
- a vadászterület bekerítését engedélyeztetni,

és végül minden új bérlőnek meg kell fizetnie a korábbi haszonbérlőnek: a vadászati berendezések, a telepített és még meglévő vadállomány ellenértékét.

Ha a kötelezettségekhez hozzátesz- szük a fizetnivalókat, azonnal kiderül, hogy „nem felhőtlen” a vadászatra jo- gosult helyzete, és azonnal az is érthe- tővé válik, miért küzdenek az életben maradásért a jelenlegi területen va- dászgyesületek. (Tisztában vagyok azzal, hogy a felsorolás akkor lenne teljes, ha minden jelzett téma után odaírhatnám az összeget is. Mivel a vadásztársaságok területe, jellege nem azonos, ezért a fizetési kötelezettségük sem egyforma, ezért több helyen a fi- zettség nagyságát kénytelen voltam el- hagyni.)

- haszonbérlési díj (10-100 forint hektáronként),

- szövetségi tagdíj (800-1200 forint tagonként és évente),
- agrárkamari tagdíj (nem kötele- ző, csak ajánlott a tagság, a tagdíj a be- vétel 8 ezreléke),
- élőhelyfejlesztés, úthasználat stb. díj (a haszonbérlő által megállapí- tott összeg, amelynek nagysága a ha- szonbérlési díj többszöröse lehet),
- vadkárátalány (ha sikerül vala- mennyi erdő- és földhasználóval meg- állapodni, több és kevesebb is lehet, mint a ténylegesen megállapított vadkár),
- vadvédelmi kerítés építési költsé- gei (általában a nagyvadas területek költsége, évente többmillió forint is lehet),
- a vadkár elhárításának költségei (védőszer, villanypásztorok és az őrzőszemélyzet költségei),
- a hivatásos vadász(ok) bére és közterhei,
- erdei és mezei vadkár (becslések- kel megállapított összeg),
- a vad- és gépjárműütöközések biz- tosítási díja vagy az ütközésből eredő kártérítés,
- a vadföldművelés költségei (a je- lenlegi energia-, üzemanyag- és vető- magárak, valamint a gépek és szolgál- tatások költségei alapján),
- takarmányvásárlás,
- a vadtenyésztés, nevelés költségei,
- a vadászlap(ok) előfizetési költsé- gei,
- adók (társasági adó, áfa, tb),
- vadászatszervezői jutalék, amit az irodák levonnak a bérvadászatok szer- vezéséért),
- adminisztráció- és rezsiköltségek.

ÚJ KÖTELEZETTSÉGEK

- vadvédelmi hozzájárulás (a terület nagyságának arányában, évente 10-30 forint hektáronként az apróvadas terü- leten és 70-100 forint a jellemzően nagyvadas területnek minősített va- dászterületen),
- az Országos Vadgazdálkodási Adattár igazgatási, szolgáltatási díja,
- minden elejtett vad azonosító jel- zésének (krotáliájának) díja,
- vadgazdálkodási bírság (mínusz pontos büntetés, tervek be nem tartása stb.),
- vadvédelmi bírság (csapdázás, utánkeresés elmulasztása, a vad zakla- tása stb.),
- igazgatási-szolgáltatási díj (vadá- szati hatósági eljárás során megállapí- tott büntetés),
- élő vad behozatalának-kivitelé- nek illetteke.

Sokat törtem a fejem, hogy befejez- sül összefoglaljam-e a fenti összeállítás mondandóját, s mivel ismerem, hogy a vadászok babonások, tudom mennyi- re „utálják”, ha a vadászat előtt valaki azt mondja nekik: „jó vadászatot!”... pedig valami ilyesmit kellene monda- nom. Ehelyett csak annyit, hogy a fel- sorolt tilalmak és kötelezettségek is- meretében megkérdezem Önöktől, akik még vadásznak vagy akik ezután szeretnének e nemes, szívet-lelket és testet felüdítő sportnak-szórakozás- nak-hobbinak hódolni: tényleg akar- nak vadászni?

És én tényleg akarok még vadászni?

Csekő Sándor

Ki, Kit erőszakolt meg?

A Hubertusz-misék betiltása ügyében nyílt levélben fordult 15 erőszakellenes szervezet a Magyar Katolikus Püspöki Karhoz. „Az utóbbi időben – mint írják –, egyre inkább terjed és egyre több formában jelentkezik Magyarországon az erőszak kultusza. Az Alba Kör, a Bokor Katolikus Bázisközösség, a Fauna Egyesület és a többiek szerint sajnálatos módon ennek látványos megnyilvánulása az úgynevezett Hu- bertusz-mise, amely szabadtéren, álla- ti tetemek, tróféák között tartott szer- tartás, a vadászat ősi szellemét idézi. Határozott meggyőződésük, hogy a va- dászünnepek nyitányaként megtar- tott Hubertusz-misék megszüntetése elősegítené az ember és a természet vi- szonyának harmonikusabbá tételét, összhangban állna a kereszténység igazi lényegi értékeivel és hagyományai- val...”

Önmagában kár is volna mindezekre válaszolni, reagálni, hiszen nincs más- ról szó, mint arról, hogy egy törpe mi- noritás szeretné hallatni hangját, és vé- leményét ráerőltetni a többségre. Betil- tani valamit ugyanis csak erőszakkal lehet, holott állítólag éppen az ilyenek elleni küzdelemre szerveződtek. Amint emlékeztet, néhány éve ugyan- ebben az ügyben a Vatikánban is jár-

tak, eredménytelenül. Szinte elképzel- hetetlen – de íme mégis előfordul –, hogy valakinek egy misén is csak az erőszak jut az eszébe. Aki ilyeneket ál- lít, az ugyanis vagy nem figyelte vagy ott sem volt, vagy csak egyszerűen úgy volt vele, mint Móricka, akinek be- szélhet a tanítónő bármint, neki mindig „az” jut az eszébe. Ezt azonban már szakszerűen inkább mániának nevezik, és nem tartozik a normális esetek kategóriájába.

Tegyük fel azonban, hogy jó szándé- kú emberek lettek félrevezetve, mert ez a jobbik eset. Ellenkezőjére jobb volna valami gyógyszert szedni vagy várni, amíg elmúlik magától. A Hu- bertusz-mise ugyanis minden sajátos külsősége ellenére nem a vadászatról, hanem a vadászoknak szól, Isten di- csőségére. A hagyományokat pedig nem bizonyos „szervezetek” csinál- ják, vagy hagyják jóvá, hanem kiala- kultak, voltak, léteznek. Szent kötele- ségünk őrizni és ápolni azokat. Méltán büszke lehet erre a magyar, akinek nemzetté válásában különleges és meghatározó szerepe volt a vadászat- nak, és a ránk maradt ősi mítosz sze- rint ez vezette őseinket Európába. Enélkül talán ott maradtunk volna

valahol a FÁK között, és ma nem volna miről beszélni.

Aki saját gyökereit kezdi divatból vagy más okokból szálanként tépeget- ni, nem térhet ki a nemzetveszejtés vádjá alól, mert múltunk értékeinek, tradícióink tagadásával saját nemzeti identitását teszi kockára. Akadtak erre a múltban kísérletek szép számmal. Ilyen megfontolások, téveszmék alap- ján betilthatnák a fészületet, vagy Arany János „Buda halála” című örökbecsű művét. „Cenzoruk” egy tollvonással kihúzhatná a csodaszarvas regéjét. De átfestethetné az Országház Vadász-termet, indexre tehetné a Hófe- hérkét a hét törpével, Piroskát farka- sostul, vadászostul. A Jancsi és Juliska meséje pedig már a non plusz ultrája mindennek, mert abban túszejtésről és kannibalizmusról is szó esik. Be lehet- ne tiltani továbbá a tévéhíradót, ahol a világban, de különösen a Délvidéken ömlik a vér. Emberekből. A parkok bokros helyeit, ahol erőszakoskodni szoktak, a kihalt utcákat, ahol este egyre több szorongással megy haza mindenki, a faluszéli házakat, a tanyá- kat, ahol este elengedik a kutyákat... De az istentiszteleteket? Emberek, hát térjünk már észhez!

-H-

VADCOOP HÍREK

A VADCOOP Bárkölő Vadásztársaságnál foly- tatódtak a megyei részgyűlések, ahol a me- gyei vezetőségek értéklik az elmúlt évi mun- kát. Az egyes megyék tagsága ezeken vagy megerősíti a régi tisztségviselőket, vagy adott esetben új megyei vezetőséget választ. Az el- múlt időszakban Csongrád megyében volt me- gyei részgyűlés, ahol új vezetőséget választ- tottak. Az új Csongrád megyei összekötő: Rácz Kálmán, 6721 Szeged, Maros u. 26.; megyei küldött: Tóth Iván, 6800 Hódmezővásárhely, Or- mos u. 13. l/5.

A VADCOOP B.Vt. szervezésében folynak az apró illetve nagyvadadászatok, a vadászati ütemtervnek megfelelően.

Novemberi vadászatok:

Zala megye: fácánvadászat: november 19-én és 26-án,

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: fácán és mezei nyúl: november 4., 11., 18. és 25-én,

Post megye: fácán: november 3., 4., 5., 10., 11., 12., 17., 18., 19., 24., 25. és 26-án,

Jász-Nagykun-Szolnok megye: mezei nyúl: no- vember 12-én és 19-én,

Bács-Kiskun megye: fácán: november 1., 3., 10., 15. és 22-én, fácán- és mezeinyúl-vadászat: no- vember 17. és 24., vaddisznó- és gim tarvad va- dászatok: november 1., 2., 3., 6., 7., 28., 29. és 30-án,

Jász-Nagykun-Szolnok megye: fácán és mezei nyúl: 11. és 25-én,

Veszprém megye: fácán: november 25-én és 26-án,

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: vaddisznó, gim- és mullon tarvad lesvadászatok: október 4-től folyamatosan.

A jelenleg még folyamatban lévő apró- és nagy- vadadászatokról érdeklődni lehet folyamato- san a központi irodában.

VADCOOP B.Vt. I.B.

kettner és hajás

NIMRÓD
Kereskedelmi Kft.

KÜLÖNLEGES MINŐSÉGŰ LÓDEN- ÉS SPORTRUHÁZATOT KÍNÁLNAK
A KETTNER-NIMRÓD ÉS HAJAS KFT. SZAKÜZLETEI:

BUDAPEST VI., ANDRÁSSY U. 12.	132-3180, 111-5413
SZEGED, STEFÁNIA U. 9.	62/312-782
PÉCS, BAJCSY-ZSILINSZKY U. 3.	72/313-904
ZALAEGRSZEG, TOMPA U. 1.	92/313-523
GYÖNGYÖS, RÓZSA U. 2.	37/311-898
MISKOLC, KIRÁLY U. 2.	46/340-040
TATABÁNYA, SZTRÁDA ÜZLETSOR	

KARÁCSONYI AJÁNDÉK ÖTLETEKKEL ÉS ŐSZI-TÉLI RUHÁZATI ÉS FELSZERELÉSI CIKKEKKEL

MEGJELENT 16 OLDALAS CSOMAGKÜLDŐ KATALÓGUSUNK.

TÉRÍTÉSMENTESEN KÉRHETŐ CÉGÜNK KÖZPONTJÁBAN VAGY TELEFONON.
KETTNER-NIMRÓD ÉS HAJAS KFT.

1214 BUDAPEST II., RÁKÓCZI F. U. 195-197. 420-4940/110, 106 MELLÉK, 06-30/407-862

kettner és hajás

HUBERTUS Vadkereskedelmi Kft.

MEGVÁSÁROLHATÓ, MEGRENDELHETŐ!
A vadászvizsga hivatalos tananyaga a

VADÁSZISKOLA

(Ár: 4500 Ft áfával)

A MEZEI NYÚL

(Ökológia, gazdálkodás, vadászat) (Ár: 430 Ft áfával)

AMIT A FEGYVERISMERETI VIZSGÁN TUDNI KELL.

(Ár: 448 Ft áfával)

A megrendeléseket postafordultával, utánvétellel teljesítjük!

Címünk: 1051 Budapest, Nádor utca 34. Telefon: 111-9608. Tel./fax: 131-4790

MINDENT egy helyen, a STEFÁN KFT-nél

SZEKSZÁRDON! 7100 Szekszárd, Kossuth Lajos u. 32.

Telefon: (74) 319-609

Vadászbolt: vadászfegyverek, önvédelmi fegyverek, lőszer, fegyverek
bizományi árusítása.

Trófeabírálat - fegyverjavítás, belövés - vizsgáztatás - távcsőszelvény -
fedett löpőpálya.

Nyitva tartás: hétköznap 8-17 óráig, szombaton 9-12 óráig.

BÉRKILÖVŐ VADÁSZTÁRSÁK, FIGYELEM!

A VADÁSZATI KULTURÁLIS EGYESÜLET A CONCORDE TRAVEL VADÁSZTSZERVEZŐ IRODA
SEGÍTSÉGÉVEL FOGLALKOZIK HAZAI VADÁSZOK RÉSZÉRE VADÁSZATOK SZERVEZÉSÉVEL.
A VADÁSZATOKON VALÓ RÉSZVÉTEL FELTÉTELE A KULTURÁLIS EGYESÜLETI TAGSÁG, AMELYHEZ
A SZÜKSÉGES NYOMTATVÁNYOKAT KÉRÉSRE ELKÜLDJÜK.

VÍZIVADÁSZAT SIÓ-CSATORNA-SÁRVÍZ:

ELSŐSORBAN TÖKÉS RÉCE (NEM KIBOCSÁTOTT).

NAPIJEGY: 1600,- FT/FŐ + 250,- FT/DB ELVITELI DÍJ.

IDŐPONT: SZEPTEMBERTŐL

FÁCÁNVADÁSZAT KESZTHELY MELLETT:

KIBOCSÁTÁSSAL DÚSÍTOTT ÁLLOMÁNY.

ÁR: 650,- FT + 12% ÁFA/DB KIBOCSÁTÁSI ÁRON, VAGY 1100,- FT + ÁFA TERITÉKÁRON.

IDŐPONT: OKTÓBER VÉGÉTŐL

ÜREGNYÚL-VADÁSZAT LAJOSMIZSE MELLETT:

A VADÁSZAT VADÁSZGÖRÉNNYEL TÖRTÉNIK.

VADÁSZGÖRÉNYES DÍJ: 1000,- FT/VADÁSZ/NAP RÉSZVÉTELI DÍJ: 2000,- FT/FŐ/NAP; 2 DB NYÚL

ELVITELLEL, MINDEN TOVÁBBI ELVITELI DÍJ: 350,- FT/DB

KOMPLETT VADÁSZATI PROGRAMLEHETŐSÉG BONYHÁD MELLETT:

VÍZIVADÁSZAT RÉSZVÉTELI DÍJ: 500,- FT/FŐ/NAP

LELŐVÉSI DÍJ: 350,- FT/DB. ELVITEL: 90,- FT/DB

FÁCÁNVADÁSZAT RÉSZVÉTELI DÍJ: 400,- FT/FŐ/NAP

LELŐVÉSI DÍJ: 450,- FT/DB. ELVITEL: 160,- FT/DB

TARVADÁSZAT IÓZ, GÍMSZARVASI KILŐVÉSI DÍJ: 2000,- FT/DB

AZ ÁRAK AZ ÁFÁT TARTALMAZZÁK.

REMÉLJÜK, AJÁNLATAINK MEGNYERTÉK TETSZÉSÜKET ÉS RÉSZT VESZNEK A VADÁSZATOKON.

TARVADRA, VADDISZNÓRA ÉS TRÓFEÁS VADRA ELFOGADUNK MÉG JELENTKEZÉSEKET.

CÍM: CONCORDE TRAVEL 1062 BP, ANDRÁSSY ÚT 56.

TEL.: 269-5447, 269-5448. FAX: 153-0417. VKE TEL.: 131-4368

Diana

Kereskedelmi és
Szolgáltató Szövetkezet

Vadászfegyverek, gáz- és riasztópisztolyok, légfegyverek, légpisztolyok, vadász sörétes és golyós lőszer, valamint vadászfelszerelések nagy választékban kaphatók.

AZ OLASZ RC ÉS NORMA LŐSZEREK KIZÁRÓLAGOS FORGALMAZÁSA

Vásárlóink figyelmébe ajánljuk nagykereskedelmi részlegünket:
Budapest X., Szacsavay u. 44. Tel./fax: 260-9262, tel.: 261-2537.
Fegyverjavító műhelyünkben vállaljuk vadászfegyverek szakszerű javítását, belövését, bevizsgáztatását, céltávcső szerelését, valamint fegyverek hatástalanítását. Fegyverjavító műhelyünk címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 74.
Telefon: 321-1607. Ugyanitt DISZKONT árusítás.

Frankonia

TRÓFEA KFT. AJÁNLATA:

JW-15

**JW-20 TÍPUSÚ, .22-ES KALIBERŰ KISPUSKÁK
REKLÁMÁRON,**

IGÉNY SZERINT TÁVCSŐVEL SZERELT ÁLLAPOTBAN IS
MEGVÁSÁROLHATÓK A GÖDÖLLŐ,
ISASZEGI ÚTI NAGYKERESKEDELMI RAKTÁRUNKBAN.

TELEFON- ÉS TELEFAXSZÁMUNK: (06) 28/330-291.
NYITVATARTÁSI IDŐ: HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG 7.30-TÓL 15 ÓRÁIG,
PÉNTEKEN 7.30-TÓL 12 ÓRÁIG.

VÁRJUK TISZTELT VÁSÁRLÓINK JELENTKEZÉSÉT.

Eduard
Kettner

MI MEGVALÓSÍJTJUK ÁLMAI VADÁSZATAIT...

DÉL-AFRIKA

SPECIÁLIS NYALAVADÁSZAT

- 7 teljes vadásznapi, szállás első osztályú házakban, ellátás,
- 2 vadász, egy vadászkiérő, terepjáró:
- 4-6 vadász esetén: ATS 15 670,-/vadász
- 2 vadász esetén: ATS 21 380,-/vadász
- 1 vadász esetén: ATS 27 896,-

Kilövési lehetőségek:

nyala, kudu, gnu, impala, zebra, varacskos disznó, buschbock stb.

VARACSKOSDISZNÓ-VADÁSZAT

- 6 teljes vadásznapi, szállás, ellátás, 6 varacskos disznó kilövése:
- 4-6 vadász esetén: ATS 27 200,-/vadász
- 2 vadász esetén: ATS 35 535,-/vadász
- 1 vadász esetén: ATS 41 592,-

További kilövési lehetőségek: kudu, impala, gnu, oryx, eland stb.

MARALSZARVAS-VADÁSZAT KAZAHSZTANBAN

- 12-13 nap (ebből 8-9 vadásznapi), egy vadász egy vadkiérő,
- transzfer a területre, szállás, ellátás, 1 Maralszarvas kilövése
(súlykorlátozás nélkül) USD 4940,-/vadász

Repülőjegyek a legkedvezőbb áron!!!

Kettner-Hajas-Nimród Kft. Vadászszervező Iroda
1214 Budapest, II. Rákóczi Ferenc út 195-197.
Tel.: 420-5281, 420-5282, 420-5283 Fax: 420-4466

diana TRADE FEGYVERÜZLET

SŐRÉTES, GÖLYÖS ÉS MAROKLŐFEGYVEREK, CÉLLÖVŐ PISZTOLYOK KÜLÖNLEGES KALIBERBEN IS

*
LÉGFEGYVEREK, GÁZ-, RIASZTÓPISZTOLYOK NAGY VÁLASZTÉKBAN

*
ENGEDÉLY NÉLKÜLI, HATÁSTALANÍTOTT FEGYVEREK

*
REPLICÁK ÉS EGYÉB VADÁSZATI KIEGÉSZÍTŐ FELSZERELÉSEK (ruházat, távcsövek, lőszer)

*
FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

*
KIS- ÉS NAGYKERESKEDELMI ÁRUSÍTÁS

1077 BUDAPEST, WESSELÉNYI U. 74. TELEFON: 322-4002
NYITVA TARTÁS: Hétfő - csütörtök: 8.30 - 17.00, péntek: 8.30 - 14.30

ÖNNEK IS ÜZLET
EZ A SZAKÜZLET

VADÁSZ- ÉS MAROKLŐFEGYVEREK
Steyr-Mannlicher, Voere, svájci-német SIG SAUER
és az osztrák Glock pisztolyok, SWAROVSKI távcsövek,
Hirtenberger lőszer. Fegyverjavítás.

- OLCSÓ BIZOMÁNYOS FEGYVEREK -
ARANYFÁCÁN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZ
Budapest XIII., Kádár u. 3. Telefon: 132-6566.

Tudósítás az 1995. évi vizslaversenyekről

Az évente ismételt megtartott három nagy verseny (Alföldi, Dunántúli és az Országos Főverseny) közül az Alföldi Vizslaversenyt szeptember 30.-október 1. között Heves megyében, a Gyöngyösi Széchenyi Vt., míg a Dunántúli Vizslaversenyt október 7-8-án Győr-Moson-Sopron megyében, a Lajta-Hansági Mg. Rt. területén rendezték meg, 10, illetve 13 versenyző részvételével. Mindkét verseny szervezése, lebonyolítása szakszerű volt, ezért köszönet a rendezőknek.

Az elmúlt évekhez képest jelentősen emelkedett a színvonal, jól felkészített kutyákat és kutyavezetőket láthatott az érdeklődő közönség. A versenyek előestéjén a bírói gárda értekezleten egyeztette a bírálati szempontokat a későbbi reklamációk kiküszöbölésére. Ennek köszönhetően óvás vagy vita a versenyzők és bírók között nem volt. Összességében a résztvevők jó hangulatban, sportszerűen vetélkedhettek.

Az Alföldi vizslaverseny eredményei (tíz benevezett versenyző közül 2 kutya I. díjas, 2 kutya II. díjas):

Egyéni:

1. Rábcaparti Cserkelő r. sz. nv. kan (Bács megye), vezette: Nyúl András, I/a, CACT, 372 + 12 pont; legjobb mezei munka, legjobb erdei munka és a legjobb r. sz. nv. különdíjakat kapta.
2. Vadászfai Kontár Aszu r. sz. mv. kan (Pest megye), vezette: Péter Attila, I/b, Res. CACT 359 pont.
3. Kotori-Kerti Néró d. sz. mv. kan

POLSTER GABRIELLA FELVÉTELE

(Bács megye), vezette: Font János II/a, 357 + 6 pont. A legjobb vízi munka és a legjobb d. sz. mv. különdíjat kapta.

Csapatverseny:

1. Bács megye,
2. Csongrád megye,
3. Pest megye.

A Dunántúli Vizslaverseny eredményei (tizenhárom nevezett versenyző közül hat I. díjas, kettő II. díjas minősítést kapott):

Egyéni:

1. Pitypang Luca r. sz. mv. szuka (Pest megye), vezette: Sipek Sándor, I/a, CACT, 374,5 pont, a legjobb mezei munka különdíjat kapta.

2. Sett Z. Ockovskej r. sz. nv. kan (Baranya megye), vezette: Nyúl Béla, I/b, Res. CACT, 371 pont, a legjobb erdei munka különdíjat kapta.
3. Csokolány Arany r. sz. mv. szuka (Vas megye), vezette: Kertész Sándor, I/c, 364 pont.

Csapatverseny:

1. Vas megye,
2. Pest megye,
3. Baranya megye.

Az Országos Főversenyen október 21-22-én újból találkozhatunk a két verseny első hat helyezettjével és négy meghívott versenyzővel, akiket a vizslás klubok delegálnak az elért eredményeik alapján.

Pomázi Ágoston

MAGYAR-VIZSLA VERSENY

A VIII. Nemzetközi Magyarvizsla verseny szeptember 23-24-én szép győri sikerrel zárult. 17 magyar vizsla vett részt a megmérettetésben, ragyogó munkaeredmények születtek, nyolc kutya végzett I. díjas minősítéssel. Ezek közül többet már évek óta az élmezőnyben tartunk nyilván, ennek ellenére vezetőik ismét beneveztek kutyáikat a versenyre. Jó lenne, ha a versenyzők néhány év után újabb kutyákkal jelennének meg, ezzel igazolva tenyésztük jó minőségét és kiképzési módszereik helyességét.

Eredmények:

1. CACIT Magor Erdész r. sz. mv. I/a, 384 pont (kan), vez.: Czebe József, Győr;
2. Res. CACIT Pitypang Gyöngéd Luca r. sz. mv. I/b, 378,5 (szuka), vez.: Sipek Sándor, Budapest;
3. CACT Vadászfai Kontár Aszu r. sz. mv. I/c, 371 pont (kan), vez.: Péter Attila, Budapest;
4. CACT Kotori-Kerti Néró d. sz. mv. I/d, 370,5 (kan), vez.: Font János, Soltvadkert;
5. CACT Győrújfalvi Aba r. sz. mv. I/e, 363,5 (kan), vez.: Mikola Géza, Győr;
6. CACT Pitypang Kapos Kópé r. sz. mv. I/f, 357 (kan), vez.: Buzgó József, Pogany;
7. CACT Cserteparti Fuvola r. sz. mv. I/g, 352 (kan), vez.: dr. Tóth Tibor, Keszthely;
8. CACT Csokolány Arany r. sz. mv. I/h, 349 (szuka), vez.: Kertész Sándor, Körömend.

Mikola Géza

Országos Vizsla Főverseny

Vérőfényes, szép őszi időben zajlott le a kiválóan rendezett Országos Vizsla Főverseny október 21-22-én, a Gyomai Körösmenti Vt. területén.

Az árnyas fákkal övezett Erzsébet ligeti pavilon előtt tizenegy vizsla és vezetője sorakozott fel szombaton reggel, hogy az ünnepélyes megnyitó után bemutassa vadászati tudását. Az apró vadállományáról híres terület vadbőségére nem kevés gondot okozott a résztvevőknek, különösen a nyúlban szegény dunántúli területekről érkezőknek, mert a ballai ősgyepen a kelő nyulak után beugró vizslákat nyúlüzés miatt ki kellett zárni a versenyből.

Hasonló próbatétel volt az erdei vonszalék- és vércsapa-munkáknál is, mert nem egy vonszaléknyomról vagy vércsapáról nyúl vagy fácán kelt fel, és nem egyszer őz is keresztezte azt.

Mindezen nehézségek ellenére igen jól vizsgáltak a kutyák, mert alig volt az elmúlt időkben olyan vizsga vagy verseny, ahol a résztvevő kutyák több mint fele elsődíjas minősítést kapott.

A jó eredményt elért kutyák vezetői igen szép és gazdag „tróféával” térhettek haza. A jó verseny-előkészítéssel dicséret illeti meg a vadásztársaság elnökét: dr. Veréb Lajost, valamint vadász-mesterét, Csóti Zsoltot, s a lelkesen segítő hivatásos vadászokat.

1. Rábcaparti Cserkelő rsz. német vizsla, vezette: Nyúl András, nyerte a MEOE nagyszerűjét, a legjobb mezei munka-díjat, a verseny legjobb vizslája díjat. Az év összesített külföldi és belföldi eredményei alapján: az év legjobb német vizslája 1995. díjat, valamint két vadászati meghívást a Gyomai Körösmenti Vt.-hez.

2. Csokolány Arany rsz. magyar vizsla, vezette: Kertész Sándor, nyerte a MEOE II. díjas serlegét, a legjobb vízimunka díjat, a legjobb magyarvizsla-díjat.

3. Pitypang Gyöngéd Luca rsz. magyar vizsla, vezette: Sipek Sándor, nyerte a második legjobb mezei munka díjat.

Dr. Györfly Lajos

FOTÓ: GOTTWALD KÁROLY

SZEPTEMBER 22-24-IG HÁROMNAPOS RÖVIDSZÖRŰ NÉMETVIZSLA VILÁGTALÁLKOZÓT TARTOTTAK AUSZTRIÁBAN. MAGYARORSZÁGOT 5 KUTYÁS KÉPVISELTE, A NEMZETKÖZI BÍRÓI TESTÜLETBE 5 MAGYAR KAPOTT MEGHÍVÁST. ÖSSZESEGÉBEN EGY ELSŐ DÍJAS ÉS KÉT MÁSODIK DÍJAS KUTYA LETT. RÁBCAPARTI CSERKELŐ 136 PONTTAL I. DÍJAS, VEZETTE: NYÚL ANDRÁS. BAJA BEMUTCAI FIDO 131 PONTTAL MÁSODIK DÍJ, VEZETTE: BRETKA ISTVÁN. DONA VOM ESTERHÁZIHOF 118 PONTTAL MÁSODIK DÍJ, VEZETTE: DEMJÉN PÉTER.

NYÚL ANDRÁS KUTYÁJÁVAL

A Magyar Korongvadász Szövetség versenyeredményei

Venátor Korongvadász Verseny 75 korongra, Hajdúnánás, augusztus 19.

Egyéni:

1. Dobos József, NEFAG Rt.-SELE 62
2. Nagy Varga Géza, Jászberényi Vt. 60
3. Schneider Johann, Browning 58

Csapat:

1. Somogyi Erdész Lovászegyesület (Dobos J., Lipcsik I., Óss L.) 164
2. Hajdúnánási Vt. 158
3. Lehel Vt. Jászberény

Medgyesi Emlékverseny 50 korongra, Szolnok, augusztus 27.

Egyéni:

1. Dobos József, Pest Megye V. 44
2. Sándor János, Hajdúszoboszlói Vt. 40
3. Nagy Varga Géza, Jászberényi Vt. 38

Csapat:

1. Pest megyei vadászok (Nagy P., Rónai R., Dobos J.) 109
2. Hajdú megyei vadászok 101
3. Békés megyei vadászok 97

Országos Vadásznapi Gyomaendrőd, korongvadászat 50 korongra, szeptember 3.

Egyéni:

1. Óss László, Somogy megye 43/6
2. ifj. Fehér József, Szolnok megye 43/4
3. Dobos József, Pest megye 43

Csapat:

1. Pest megyei vadászok (Szabó Z.,

1. Dobos J., Csonka T., Nagy P.) 156
2. Szolnok megyei vadászok
3. Hajdú megyei vadászok

SEFAG Rt. nagydíja Nemzetközi Verseny, Korongvadász Országos Bajnokság, 150 korongra, Kaposvár, szeptember 8-9.

Egyéni:

1. Dobos József, NEFAG Rt.-SELE 24, 23, 20, 21, 23, 25 136
2. Hegyi János, SELE 20, 21, 19, 17, 24, 22 123
3. Nagy Varga Géza, Bólyai SE 22, 21, 16, 22, 23, 19 123

Csapat:

1. Somogyi Erdész Lovászegyesület - SELE (Dobos J., Zsuffa B. Lipcsik I., Deczki J.) 477
2. VTKMSz (Szabó Z., Csonka T., Gombos K., Rónai R.) 416
3. Szolnok megye (Fehér J., ifj. Fehér J., Kövér Gy., Kontra I.) 414

Szent Hubertus Háromtusa Országos Bajnokság 75 korongra, Kaposvár, szeptember 10.

Egyéni:

	Skeet	To-rony	Trap	
1. Nagy Varga Géza, Bólyai SE	23	25	19	67
2. Dobos József NEFAG Rt.-SELE	22	22	21	65
3. Gombos Károly, Bólyai SE	24	25	13	62

Csapat:

1. Somogyi Erdész Lovászegyesület (Dobos J., Lipcsik I., Zsuffa B.) 181
2. Bólyai KMFSE (Vasvári E., Gombos K., Nagy Varga G.) 176
3. Baranya megye (Arató I., Pongácz V., Hajdú T.) 157

Vendégek:

1. Browning (J. Schneider, J. Naderer, H. Lambert) 178
2. Zelizeovce (Kovács P., Tóth S., Vimi B.) 80

Vadász Lőverseny 75 korongra, Dabas, szeptember 16.

1. Dobos József, NEFAG Rt.-SELE 69
2. Hajdú József, Gyomaendrőd Vt. 65
3. Nagy Péter, Pest megye 64

Hajdú-Bihar megyei Korongvadász Verseny (50), Nagyrábé, szeptember 16.

Egyéni:

1. Deczki József, SELE 47
2. Tóth István, Hajdúnánási Vt. 46
3. Herperger Imre, Hajdúnánási Vt. 45

Csapat:

1. Hajdúnánási Vt. (Herperger I., Herperger J., Tóth I., Juhász J.) 178
2. Nagyrábéi Vt. 174
3. Hajdúszoboszlói Vt. 170

Kretskóné, Vadász Erzsébet

Kísértet járja be...

Minden ellenkező híreszteléssel és annak cáfolatával ellentétben, egyre több helyről hallható, hogy - ha akarjuk, ha nem - újból terjednek a protokollvadászatok. Bár ezeknek akadnak sajátosságai. Lényegét tekintve ugyanarra a rugóra járnak, mint az „átkosbéliék”. Bizonyos hatalmi körökben egyre „divatosabbak”, és nem csupán a vadászatra szorítkoznak, hanem mindenre, ami ezzel jár. A régiekhez kísértetiesen hasonló módon a hívott és hívatlan „vendégnek” esze ágában sincs megkérdezni, hogy mennyivel tartozik? Egyszerűen úgy gondolja, hogy ez neki hivatalból jár. A másik oldal pedig sunnyogva hessegeti el a gondolatot, hogy szólni kéne. Ez talán nem az ő dolga. Korántsem ritkaság - akárcsak régen -, hogy a kedves vadászvendég így fakad ki: csak nem gondolják, hogy ilyen bakot, bikát én kiteszek a falra! Minek néznek maguk engem?

Akad, aki egész sleppel jön, hozza az asszonyt (barátnőt), gyereket, kispuskával. Hadd tanuljon lövöldözni, manapság az fontos. Puffantson egy nyulat, fácskát nyáron (!). Vagy a másik - halálisan komolyan -, azt kérte a kisértő hivatásos vadásztól, hogy a beállt őzbakra a papa előtt kispuskával löjön rá a gyerek is... Aztán majd ő „elintézi” a nagygyólyossal. A gyerek pedig tanul jól, rosszat egyaránt. Másutt leszerződött apróvadász fizetőcsoportot hajtottak el csak azért, mert kellett a vadászházban a hely a hirtelen beállított protokollvendégeknek. Kerül, amibe kerül. Csörög a telefon, hogy hallotta, milyen jól vadászott X úr. Ennyi már csak neki is jár, és választ sem várva, mondja, mikor ér rá.

És hogy mi ebben az új? Nos, főként annyi, hogy azelőtt azért valami csuranc-cseppent a vadgazdaságnak is: Kamatmentes hitel, beruházási segély, kedvezményes gépvásárlás, miegyéb. Ma semmi, ha csak az nem, hogy olyan információkat kap cserébe a fogadó vezető, hogy éppen milyen kácfét érdemes alapítani, mit érdemes privatizálni, mi kapható bagóért. Végül is - gondolják -, mindegy annak a vadnak, ki lövi agyon, és ha nem is a cégnek, de a meghívónak mindenképpen megéri az efféle vadásztatás. Legalábbis rövid távon, mert a jövőkép már senkit nem érdekel.

-H-

IRODALMI PÁLYÁZAT '96

A Vadászati Kulturális Egyesület és a Magyar VADÁSZLAP szerkesztősége irodalmi pályázatot hirdet. A pályázat célja: a vadászat, a vadászélet, a természetvédelem és természet szeretettel ábrázolása. A pályázaton bárki részt vehet, nyomtatásban meg nem jelent, és más pályázatra egyidejűleg be nem küldött művel vagy művekkel a tárca műfajban, 2-4 gépelt oldal terjedelemben. (A tárca rövid, novellaszerű, személyes hangvételű szépirodalmi alkotás,

nem feltétlenül élménybeszámoló, meditatív jellegű is lehet.)

A pályázatokat szakmai és irodalmi zsüri fogja értékelni. A beküldött kéziratok a Magyar VADÁSZLAP birtokában maradnak.

A bírálóbizottság a legjobbnak ítélt művet 30 ezer forintos, a másodikat 20 ezer forintos, a harmadikat 10 ezer forintos díjban részesíti, ugyanakkor fenntartja ma-

gának a jogot a díjak összevonására és visszatartására.

A díjazott pályaműveket a Magyar VADÁSZLAP hasábjain jelentetjük meg. A díjban nem részesült pályaművek közlési jogát - tiszteletdíj ellenében - a szerkesztőség fenntartja magának.

A pályázat nem jellegű. A pályaműveket a Magyar VADÁSZLAP levelezési címére kell beküldeni: 1245 Budapest, Pf. 1209. Határidő: 1996. február 22.

A képeken látható (kalap)-kitűzők szerkesztőségünkben (100 Ft + 25% áfa) 125 forintos áron megvásárolhatók, vagy utánvétellel megrendelhetők.

Címünk: 1054 Budapest, Honvéd u. 8. IV/3.

Levélcímünk: 1245 Budapest, Pf. 1209.

EZT AZ ÜRES HELYET
A HÍRLAP ÉS POSTAIGAZGATÓSÁG
KÉRÉSÉRE HAGYTUK,
HOGY ELŐFIZETŐINKNEK
IDE RAGASZTHASSÁK
A CÍMZÉST TARTALMAZÓ
ETIKETTET.

A LEGKÜLÖNBÖZŐBB SZÍNŰ MÁRVÁNYBÓL, GRÁNITBÓL KÉSZÍTÜNK LÉPCSŐKET, ABLAKPÁRKÁNYOKAT, PULTOT, OSZLOPOT, ÉS BÁRMILYEN IGÉNY SZERINTI ÉPÍTŐELEMET. SEGÍTSÉGET NYÚJTUNK A TERVEZÉSBEN, ÉS MAGAS SZINVENALÚ KIVITELEZÉSSSEL MEGVALÓSÍJTUK ELKÉPZELÉSEIT.

EGYEDI ÉS SZOKVÁNYOS KIVITELEZÉSŰ SÍREMLÉKEK NEMES ANYAGOKBÓL, ÉS MÁS SZOBRÁSZATI MUNKÁK, VADÁSZOKNAK KEDVEZMÉNNYEL. PAP LAJOS KŐFARAGÓ, KŐSZOBRÁSZ MŰHELY SZENTENDRE, KŐZÚZÓ KÖZ.

HÍREK

HÍREK

HÍREK

HÍREK

Elkészült a természet védelméről szóló törvény tervezete, amelyet a KTM véleményezésre megküldött a „civil” szervezeteknek 10 napos válaszadási határidővel. Mint ismeretes, az előzetes tervek szerint a vadászati, erdő- és természetvédelmi törvénytervezet egy csomagban kerül majd a honatyák elé. A természetvédelmi törvény vadászati vonatkozású részleteivel lapunk következő számában részletesebben is foglalkozunk.

Az OMVV Országos Választmánya szeptember 28-án tartott ülésén döntött a következő választmányi ülés időpontjáról: november 23-án 10 óra. Ekkor tartja meg az elnökség az 5 éves beszámolóját, és ekkor kerül sor az alapszabály módosítására és az új tisztségviselőket megválasztására is. Ezért a választmány a jelenlegi elnökség, valamint az ellenőrző bizottság mandátumát november 23-ig meghosszabbította.

A Tolna megyei vadásznap beszámoló lapzárta után érkezett szerkesztőségünkbe.

A rendezvényen a borús idő ellenére mintegy 550-en vettek részt. A legnagyobb sikere a vadászruha-dívatbemutatónak és a lövészversenynek volt.

Ez utóbbin 62-en vettek részt. Csapatban első a Tamási Széchenyi Vt., második a Koppányvölgye Vt., harmadik a Stefán Vadászolt csapata lett.

A főzőversenyt a Bogyszlói Dunagyöngye Vt. nyerte.

Kovács Attila fotóművész Somogyországban című kiállítása a SEFAG Rt. tanácstermében tekinthető meg november 12-éig, naponta 12 és 18 óra között.

Sorrendben a XIII. Vadászati Téli Egyetem rendezik meg Keszthelyen január 21-től 28-ig. A részvételi díj 34 900 forint, amely tartalmazza az ellátás, szállás, valamint a szakmai bemutatókon való részvételt költségeit. Részletes felvilágosítást a TIT Keszthelyi Városi Irodában, Csiky Pál titkárnál kaphatnak az érdeklődők. Telefon: 83/312-983, 83/314-203.

Az idén januárban alakult Vadhús Terméktanács a közelmúltban levélben fordult a megyei vadászszövetségekhez, amelyben kérték, hogy a területi szövetségek lépjenek be a terméktanácsba, mert így képviselhetik a „termelői oldalt”, a vadászársaságok érdekeit.

Természetesen – mint mindennek – a tagságnak ára van, így a belépést illetően minden bizonnyal a közeljövőben rendezendő megyei közgyűléseken döntenek.

Minden bizonnyal a rendhagyó vénasszonyok nyara okozta a szarvasbögés elhúzó-dását, mert még október második felében is több területen „orgonáltak” a bikák, főként a fiatalabbja. Ilyenre még az öregebb vadászok sem igen emlékeztek. Külön öröme szerepelt ez azoknak a vadászoknak, akiknek meg kellett várniuk, míg a külföldiek hazamentek, így az idén sokaknak sikerült bögő bikára vadászni, amelynek hangulata semmi máséhoz nem hasonlítható.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében szeptember 9-én választották meg a Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-Magyarországi Területi Szövetsége vezetőségét. Elnök: dr. Székely László. Elnökségi tagok: dr. Kocsis Gyula (gazdálkodás), Szendrői Mihály (vadgazdálkodás, vadászat), Varga Zoltán (szervezés), Novák József (természetvédelem, oktatás, továbbképzés). A szövetség címe változatlan: 3526 Miskolc, Tass u. 18. Telefon: 06-46/327-288.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum 1970 óta öt évente, idén harmadik alkalommal hirdette a Földművelésügyi Minisztérium megbízásából „Mezőgazdaság a képzőművészetben” címmel országos pályázatot.

Ez a kiállítás művészeti életünk számon tartott eseménye, bizonyítja a beküldött pályamunkák nagy száma (közel 600 pályamű), amelyből a bírálóbizottság által kiállításra javasolt 114 festmény, 36 grafika, 74 szobor és kislapszita, 14 textil.

A Mezőgazdaság a képzőművészetben c. kiállítást az ember és a művelt táj tradicionális kapcsolatának sokféle megközelítése, a műfaji, technikai sokszínűség teszi érdekessé. (Vadászathoz kapcsolódó pályamunkák is láthatók.)

A Földművelésügyi Minisztérium támogatásával Miniszteri Fődíj, I., II., III. díjak, és az ugyancsak pályázati témaként szereplő „100 éves a Vajdahunyadvár” különdíj adományozására van lehetőségünk.

Megtekinthető: 1995. november 10.–december 31.

Megnyitó: 1995. november 10. 12 óra.

–MMM–

Vadászat itthon és külföldön címmel dr. Köhalmi Tamás tart előadást a dunaújvárosi Intercita Múzeumban november 16-án, délután 5 órakor. A jeles alkalommal – mintegy kiegészítőként – magyar vadászok külföldön elejtett zsákmányainak trófeái is láthatók

Oktober 13-án rendezték meg a SEFAG Rt. kezdeményezése alapján a megye vadászati, vadgazdálkodási érdekelő Vadászati Fórumot Kaposváron.

A megye valamennyi vadgazdálkodója kapott meghívót erre a rendezvényre, sajnos a Kaszó Rt. és a Lábod-MAVAD Rt. nem képviseltette magát. Bóna József, a SEFAG vezérigazgatója nyitotta meg a fórumot, majd dr. Spingár Ferenc tájékoztatást adott a SEFAG Rt. '95. évi vadgazdálkodásáról.

Nádas József, a megyei erdőfelügyelet igazgatója ismertette a megyei vadállomány, az erdei vadkárok alakulását a '70-es évektől napjainkig. Hangsúlyozta, hogy a SEFAG Rt. területén a panelkerítések megvédtek a vadtól az erdőültetéseket, telepítéseket. Középsomogyi dűlőterületen további vadlétszámcsoökkentésre van szükség, a többi területen normális vadgazdálkodást kell folytatni, a szakszerű selejtezés folyamatos végzésével. A muffon és a dóm nem somogyi vad, személyes véleménye szerint nem illik ide.

Simon Pál megyei vadászati felügyelő az ivararány és a korosztály-összetétel alakulására hívta fel a figyelmet. A vadászati terveket ±10 százalék eltéréssel teljesíteni kell. Dr. Spingár Ferenc ehhez kapcsolódóan kiemelte a vadászati üzemtervek szükségességét, amelyek konkrétan leszabályoznák a gazdálkodási lehetőségeket.

Ezután dr. Diviánszki János ismertette a vadászati törvénytervezet főbb pontjait.

Dr. Bod Lajos a vadászársaságok jelenlegi vadgazdálkodási tevékenységéről beszélt. Csökken az aranyérmes bikák aránya, és átlagos koruk is sajnos lecsökkent. A mínuszpontos lelőések aránya 14 százalék, ami elfogadhatatlanul magas. Ezeket a problémákat a vadászársaságok nehéz gazdasági helyzetével lehet magyarázni.

A tájékoztatók után az erdészetek igazgatói adtak rövid ismertetést a területükön folyó gazdálkodásról.

A Vadász Könyvklub minden hónap első csütörtökén 15 és 18 óra között tartja klubnapját, a Vám- és Pénzügyőrség Klubter-

TÓTH LAJOS (ÉLT 49 ÉVET)

A Magyar Véreb Egyesület ismét gyászolt. Meghalt Tóth Lajos, a Gyulai Rt. kerületvezető fővadásza. A dombóvári temető családi sírboltjához több száz vadász, vérebvezető, valamint barát kísérte utolsó útjára október 11-én.

Tóth Lajos nemcsak a gyulai, Annafürdő környéki terület fővadászáként volt ismert, hanem a vérebversenyeken elért eredményeivel, valamint a vadgazdaságban terítékre hozott sok száz sebzett nagyvad megtalálásával országsszerte és Európa-szerte szerzett hírnevet magának.

Az erdészeti szakközépiskola elvégzése után Gyulajra került, majd rövid ideig tartó baranyai szolgálat után ismét visszatért a Gyulai Vadgazdasághoz, ahol élete végéig szolgált.

Több éven át volt a Magyar Véreb Egyesület elnöke is. Jókedvű, vidám, társaságot szerető ember volt, akinek fiatalon törte ketté életét a halál.

Emlékét örökké megőrizzük.

Magyar Véreb Egyesület
dr. Györfly Lajos

mében (Budapest IX. kerület, Mátyás u. 16.). A klubnap során aktuális témákkal, író-olvasó találkozókkal, kedvezményes festmény- és könyvvásárlási lehetőségekkel várják az érdeklődőket.

Bárony István vadászíró születésének 140. évfordulóján emlékművével koszorúzási ünnepséget rendez a Vadász Könyvklub. Találkozó: november 15-én, 14 órakor a budapesti Kerepesi úti temető Fiumei úti kapujánál, 13.30-kor. A nagy író minden tisztelőjét, vadászokat, természetbarátokat szeretettel várják a szervezők. Érdeklődni lehet a 251-9292-es telefonszámon.

VADÁSZLAP
MAGYAR
MEGJELENIK HAVONKÉNT
A HÓNAP ELSŐ KEDDJÉN

Főszerkesztő: Csekő Sándor · Felelős szerkesztő: Homonnay Zsombor · Tervezőszerkesztő: Kun Gábor · Fotóriporter: Polster Gabriella · Szerkesztőségi titkárnő: Lukácsné Kocsis Marianna · A szerkesztőség levelezési címe: 1245 Budapest Pf. 1209 · Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület · Felelős Kiadó: Knefely Mária úv. igazgató · A szerkesztőség és a kiadó címe: 1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. em. 3. Telefon és fax: 131-4368 · A Magyar VADÁSZLAP előfizethető a „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség levelezési címén vagy átutalással az AGROBANK Rt.-nél vezetett 219-98629-19677079-70020012 számú számlára. Terjeszti a HIRKER Rt., az NH Rt. és az alternatív terjesztők.

ISSN 1215-6159

Athenaeum Nyomda Rt.
95 0687
Felelős vezető:
Vida József
vezérigazgató